

Woonomgeving, Milieu-, Geluids- en Geurhinder 2016

GGD
Groningen

Samen werken aan gezondheid

Resultaten Gezondheidsmonitor 2016
Provincie en Groninger gemeenten

Woonomgeving, Milieu-, Geluids- en Geurhinder 2016

Resultaten Gezondheidsmonitor 2016
Provincie en Groninger gemeenten

GGD Groningen
Afdeling Advies & Beleid Publieke Gezondheid - Epidemiologie
Postbus 584
9700 AN Groningen

Juli 2017

J. Broer jan.broer@ggd.groningen.nl
D. van de Kamp danielle.van.de.kamp@ggd.groningen.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Methoden	4
1.2 Analyses	4
1.3 Steekproef en weging	5
2. Milieuproblemen in de buurt	6
3. Geluidshinder	7
3.1 Hinder	7
3.2 Trend in geluidshinder, 2010 en 2016	8
3.3 Geluidshinder naar leeftijd	8
3.4 Geluidshinder naar gemeente	9
4. Geurhinder	10
4.1 Hinder	10
4.2 Trend in geurhinder, 2010 en 2016	10
4.3 Geurhinder naar leeftijd	10
4.4 Geurhinder naar gemeente	12
5. Overige hinder	13
5.1 Hinder	13
5.2 Overige hinder naar leeftijd	13
5.3 Overige hinder naar gemeente	15
5.4 Hinder door aardbevingen naar mate van erkende schademeldingen	15
6. Tevredenheid woonomgeving (en verhuiscwensen)	18
6.1 Tevredenheid over woonomgeving	18
6.2 Ontwikkeling van de eigen woonbuurt	20
6.3 Trend in de ontwikkeling van de eigen woonbuurt	22
6.4 Verhuiscwensen in de komende jaren	23
7. Conclusie	25
8. Bijlagen	26
Bijlage 1 Standaardvraagstelling Buitenmilieu 2016	26
Bijlage 2 Standaardvraagstelling Buitenmilieu 2012	28
Bijlage 3 Standaardvraagstelling Buitenmilieu 2006 en 2010	31
Tabellenbijlage	32
Geluidshinder per item naar leeftijd en gemeente	33
Mate van geluidshinder naar leeftijd en gemeente	41
Geurhinder per item naar leeftijd en gemeente	42
Mate van geurhinder naar leeftijd en gemeente	46
Mate van overige hinder naar leeftijd en gemeente	47
Tevredenheid woonomgeving (en verhuiscwensen) naar leeftijd en gemeente	49

1. Inleiding

In overleg met en op verzoek van de provincie Groningen heeft GGD Groningen in 2016 extra vragen opgenomen in de gezondheidsenquête en na de dataverzameling analyses uitgevoerd op de data van de Gezondheidsmonitor 2016. Provincie Groningen heeft een financiële bijdrage geleverd aan de dataverzameling. In dit rapport wordt aandacht besteed aan de onderwerpen geluids-, geur- en overige hinder. De inhoud van dit rapport ligt in het verlengde van de rapporten die in 2010 en 2012 eveneens onder de titel “Aanvullende analyses provincie Groningen” verschenen. De doelstelling van dit rapport is om de provincie Groningen en de gemeenten te informeren over de frequentie en mate waarin milieuhinder wordt ervaren in 2016 onder de volwassenen en ouderen in Groningen.

1.1 Methoden

Sinds 2002 worden door GGD'en, in samenwerking met het RIVM, standaardvraagstellingen ontwikkeld in het kader van de Nationale Monitor Volksgezondheid. Het doel is dat elke GGD op uniforme wijze vragen met betrekking tot gezondheid en leefstijl in de vragenlijst opneemt. In het kader van deze monitor is de standaardvraagstelling 'Buitenmilieu', evenals de standaard verwerkingsmethode ervan, vastgesteld. In de vragenlijsten van de GGD-Gezondheidsmonitor van 2016 is deze standaardvraagstelling opgenomen (bijlage 1).

Wijziging vraagstelling

In 2016 is door de vakgroep epidemiologie (op advies van medisch milieukundigen) besloten om de vraagstelling met betrekking tot geluids-, geur- en lichthinder enigszins te veranderen en te vereenvoudigen in vergelijking met 2012. In 2012 waren de respondenten voor elk van de onderwerpen over minder items bevraagd wat (mogelijk) heeft geleid tot lagere prevalenties van hinder en het aantal bronnen waarvan men hinder ondervindt. Daarnaast is in de Gezondheidsmonitor 2012 eerst expliciet gevraagd per vorm van overlast aan te geven of het bij hen *thuis merkbaar* is. Vervolgens is gevraagd op een schaal van 0-10 aan te geven in hoeverre men *hinder* ondervindt van de betreffende vorm van overlast. In de analyse zijn de respondenten die 'nee' antwoorden op de eerstgenoemde vraag zijn niet meegenomen in het vaststellen van de mate van hinder. In 2016 is *niet* gevraagd of een vorm van overlast al dan niet thuis merkbaar is. Er is vanuit de vakgroep epidemiologie besloten om terug te gaan naar de vraagstelling uit 2006 om aan te kunnen sluiten bij de Europese norm. Hierdoor wordt de verwoording en de schaling van de hindervragen weer in lijn gebracht met de Nederlandse en Europese praktijk en is de vraag eenvoudiger in te vullen voor de respondent. Een score van 0 t/m 2 staat voor 'niet hoorbaar of geen/weinig hinder', een score van 3 t/m 7 voor 'matige hinder' en een score van 8 t/m 10 staat voor 'ernstige hinder'.

Voor de volledigheid is de vragenmodule milieuhinder uit 2016, 2012, en 2010/2006 opgenomen in bijlagen 1-3. De antwoorden van de respondenten hebben betrekking op het afgelopen jaar.

1.2 Analyses

Bij de analyses over geluids- en geurhinder wordt onderscheid gemaakt naar vijf leeftijdscategorieën: 19-34 jaar, 35-49 jaar, 50-64 jaar, 65-74 jaar en 75 jaar en ouder. Evidente verschillen tussen de verschillende leeftijdsgroepen worden in de tekst opgenomen.

Voor de indeling van gemeenten in categorieën op basis van de hoeveelheid erkende schademeldingen van aardbevingen is gebruik gemaakt van de indeling van het Gronings Perspectief (januari 2016).

Daarnaast worden de uitkomsten voor de 23 Groningse gemeenten in de tabellenbijlage weergegeven. In tabel 1.1 wordt de absolute en relatieve respons gepresenteerd.

Tabel 1.1 Deelname naar gemeente en leeftijd, 2016 (% en aantallen)

Gemeente	19-34 jaar		35-49 jaar		50-64 jaar		65-74 jaar		75+		Totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Appingedam	60	26%	102	35%	175	46%	95	63%	230	59%	662	46%
Bedum	75	32%	92	33%	193	49%	66	52%	160	57%	586	44%
Bellingwedde	43	24%	89	31%	209	49%	103	66%	170	56%	614	46%
Delfzijl	65	27%	97	34%	159	42%	129	62%	288	58%	738	46%
Eemsum	78	32%	107	36%	181	50%	122	61%	256	57%	744	48%
Groningen	534	28%	263	30%	363	46%	132	54%	281	60%	1573	37%
Grootegeest	79	30%	110	32%	144	48%	77	64%	160	57%	570	44%
Haren	63	34%	120	36%	185	49%	111	58%	319	61%	798	49%
Hoogezand	58	23%	95	31%	145	43%	117	56%	275	55%	690	43%
Leek	59	27%	99	33%	184	49%	122	58%	295	59%	759	47%
Loppersum	58	28%	96	34%	198	49%	89	64%	160	62%	601	47%
De Marne	68	29%	83	32%	215	54%	97	65%	192	63%	655	49%
Marum	66	28%	105	35%	166	45%	58	54%	133	55%	528	42%
Menterwolde	59	28%	80	28%	184	45%	87	56%	187	64%	597	44%
Oldambt	65	31%	91	29%	174	46%	129	61%	284	57%	743	46%
Pekela	62	24%	80	28%	164	47%	77	48%	195	54%	578	41%
Slochteren	57	30%	104	33%	171	49%	111	58%	216	58%	659	47%
Stadskanaal	69	30%	120	39%	172	48%	111	56%	285	57%	757	47%
Ten Boer	59	33%	102	34%	159	47%	68	68%	101	63%	489	46%
Veendam	59	26%	81	28%	172	44%	131	58%	272	58%	715	44%
Vlagtwedde	63	31%	92	31%	196	49%	143	60%	292	62%	786	49%
Winsum	50	23%	104	36%	207	53%	134	67%	224	65%	719	50%
Zuidhorn	89	39%	122	37%	181	53%	141	64%	286	61%	819	52%
<i>Provincie</i>	1938	29%	2434	33%	4297	48%	2450	60%	5261	59%	16380	45%

1.3 Steekproef en weging

De adressen voor de steekproef van de Gezondheidsmonitor 2016 zijn door het CBS getrokken uit de gemeentelijke basisadministratie (GBA) van de 23 Groningse gemeenten. Na de opschoning van onjuiste adressen uit het samengevoegde oproepbestand, is eind september 2016 aan ruim 36.000 personen uit het bevolkingsregister een gezondheidsenquête gestuurd. Na het versturen van twee herinneringsbrieven aan de niet-deelnemers in oktober en november is van 16.380 personen een ingevulde vragenlijst terug ontvangen. Het uiteindelijke deelnamepercentage aan de Gezondheidsmonitor 2016 bedraagt 45% tegenover 45% in 2012 en 50% in 2010. In het databestand zijn bepaalde subgroepen over- of ondervetegenwoordigd. Om die reden heeft GGD Groningen de resultaten gewogen voor non-respons. Dit betekent dat er per gemeente wordt gecorrigeerd voor de leeftijdsopbouw, het geslacht en andere factoren. Groepen die in de data onder- of oververtegenwoordigd zijn, worden zodanig gewogen dat ze overeenkomen met de feitelijke samenstelling van de bevolking van de 23 afzonderlijke gemeenten in het jaar 2016. Met andere woorden: deze wegingsfactor staat voor een aselechte, representatieve steekproef van 7,7% van de Groningse bevolking van 19 jaar en ouder, waarbij op gemeenteniveau is gecorrigeerd voor afwijkingen voor leeftijd en geslacht in het jaar 2016. Deze weefactoren zijn door het CBS vastgesteld. In de tabellenbijlagen wordt naast het percentage inwoners dat hinder ondervindt, ook aangegeven om hoeveel volwassenen het gaat in de desbetreffende gemeente.

2. Milieuproblemen in de buurt

In 2016 is aan de respondenten een lijst met veertien uiteenlopende vormen van milieuproblemen voorgelegd die zich in de eigen woonbuurt kunnen voordoen. De respondenten zijn gevraagd de grootste milieuproblemen die men ervaart te benoemen. Er konden maximaal drie problemen worden aangekruist. Bijna twee derde van de ondervraagden (62%) rapporteerde minimaal één milieuprobleem. *Respondenten die niets invulden zijn in kolom b tot en met d in tabel 2 buiten beschouwing gelaten.* De verschillende milieuproblemen zijn gerangschikt op basis van hoe vaak (frequentie) het in 2016 is genoemd door de ondervraagden die minimaal één probleem hebben gerapporteerd. Het item 'aardbevingen' is in 2016 voor het eerst opgenomen in de vragenmodule.

Geluidsoverlast wordt in 2016 als belangrijkste 'milieuprobleem' genoemd. Hondenpoep is in vergelijking met 2012 afgenomen van 40% naar 31%. De dalende trend zette zich in 2006 al in (niet weergegeven in onderstaande tabel). In 2016 is als derde grootste probleem rommel op straat genoemd, in zowel 2012 als in 2010 werd dit ook gerapporteerd als derde grootste probleem. Aardbevingen en geuroverlast (in het algemeen) worden in 2016 als respectievelijk vierde en zevende grootste probleem gerapporteerd. Verder zijn de verschillen tussen de drie metingen klein en komt de overige milieuproblematiek in nagenoeg gelijke mate voor tussen 2010 en 2016.

Tabel 2.1 Genoemde milieuproblemen in de eigen woonbuurt in 2016, 2012 en 2010

	Provincie Groningen			
	a. 2016 (n=16380)	b. 2016 (n=10177)	c.2012 (n=2572)	d.2010 (n=2926)
1. Geluidsoverlast	19%	36%	38%	34%
2. Hondenpoep	16%	31%	40%	51%
3. Rommel op straat	15%	29%	29%	33%
4. Aardbevingen	14%	26%	-	-
5. Slecht onderhoud van wegen en/of groen	13%	24%	24%	26%
6. Milieubelasting door verkeer	7%	13%	11%	11%
7. Geuroverlast	6%	11%	9%	8%
8. Te weinig groen in en om de stad	4%	8%	8%	6%
9. Lichtoverlast	2%	4%	4%	5%
10. Luchtvervuiling	-	-	-	5%
11. Laag frequent geluid	2%	3%	4%	-
12. Risico door industriële bedrijven	1%	2%	4%	3%
13. Straling zendmast (gsm, umts)	1%	2%	3%	4%
14. Windmolens	1%	2%	-	-
15. Watervervuiling	-	-	-	2%
16. Bodemverontreiniging	1%	1%	1%	1%
17. Anders, nl....	-	-	11%	9%
18. Geen overlast	21%	36%	-	-

Kolom a: als percentage van alle respondenten

Kolom b t/m d: als percentage van de respondenten die minimaal één milieuprobleem hebben aangekruist

3. Geluidshinder

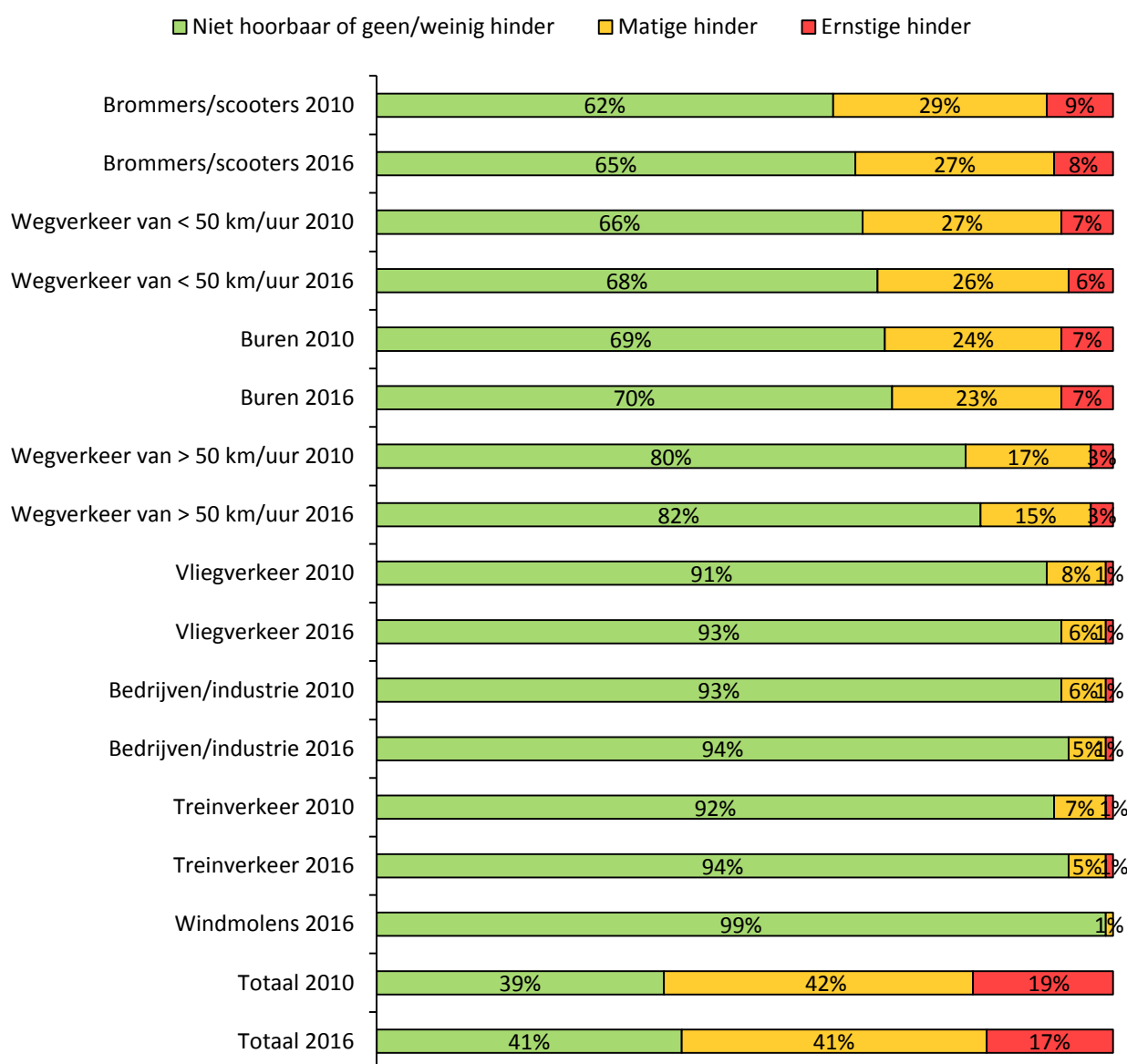
3.1 Hinder

In 2016 ervaart zes op de tien ondervraagde Groningers (58%) wel eens (enige-ernstige) geluidshinder van één of meerdere geluidsbronnen (grafiek 3.1). Brommers/scooters en wegverkeer binnen de bebouwde kom zijn de meest voorkomende vormen van geluidshinder met respectievelijk 35% en 32%. Ook burens zijn een geluidsbron waardoor drie op de tien Groningers gehinderd wordt. Geluidshinder door windmolens wordt niet of nauwelijks genoemd (grafiek 3.1).

Er zijn tussen gemeenten grote verschillen: Slechts 2% van de respondenten in Bellingwedde, Grootegast, Loppersum en Marum ervaart ernstige geluidshinder door brommers/scooters, terwijl dit in de gemeente Groningen 12% en in de gemeente Appingedam 9% is (zie bijlage, tabel 3.7). Inwoners van de gemeenten Groningen en Stadskanaal (10%) hebben het vaakst aangegeven geluidshinder te ervaren van burens (zie bijlage, tabel 3.8).

In 2016 zijn er acht geluidsitems uitgevraagd, vergeleken met negen items in 2010. In vergelijking met 2010 is de ervaren geluidshinder licht afgenomen in 2016.

Grafiek 3.1 Geluidshinder in het afgelopen jaar naar bron in de provincie Groningen, 2010 en 2016

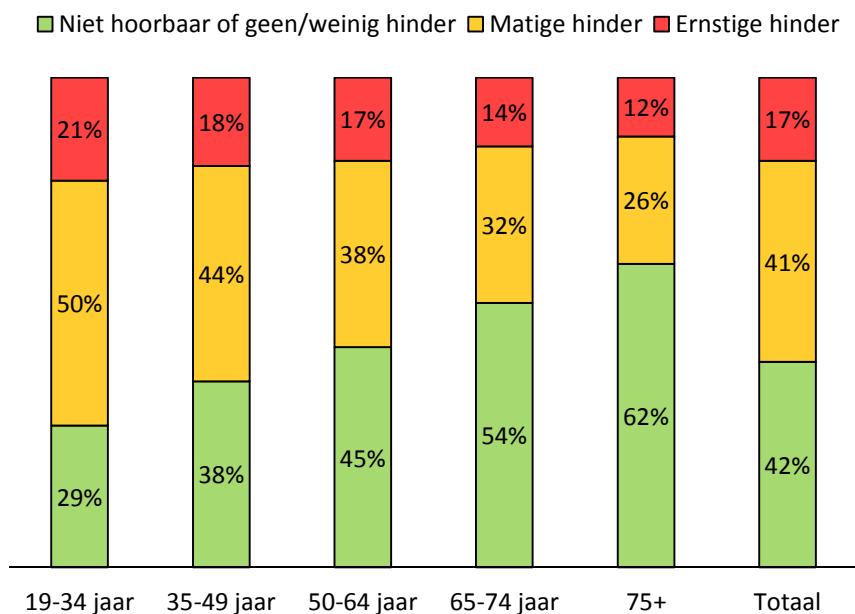
3.2 Trend in geluidshinder, 2010 en 2016

In 2016 zijn er acht geluidsitems uitgevraagd, vergeleken met negen items in 2010. In vergelijking met 2010 is de ervaren geluidshinder licht afgenomen in 2016 (zie grafiek 3.1). Met name de mate van ervaren geluidshinder door brommers en scooters is licht afgenomen ten opzichte van 2010. De ervaren geluidshinder door overige geluidsbronnen is ongeveer vergelijkbaar.

3.3 Geluidshinder naar leeftijd

Naarmate men ouder is, ervaart men minder geluidshinder (zie grafiek 3.2). In de leeftijdscategorie 19-34 jaar ondervindt 71% van de ondervraagden van minimaal één bron matige tot ernstige geluidshinder, ten opzichte van 38% onder de 75-plussers.

Grafiek 3.2 Mate van geluidshinder in het afgelopen jaar naar leeftijd in de provincie Groningen, 2016

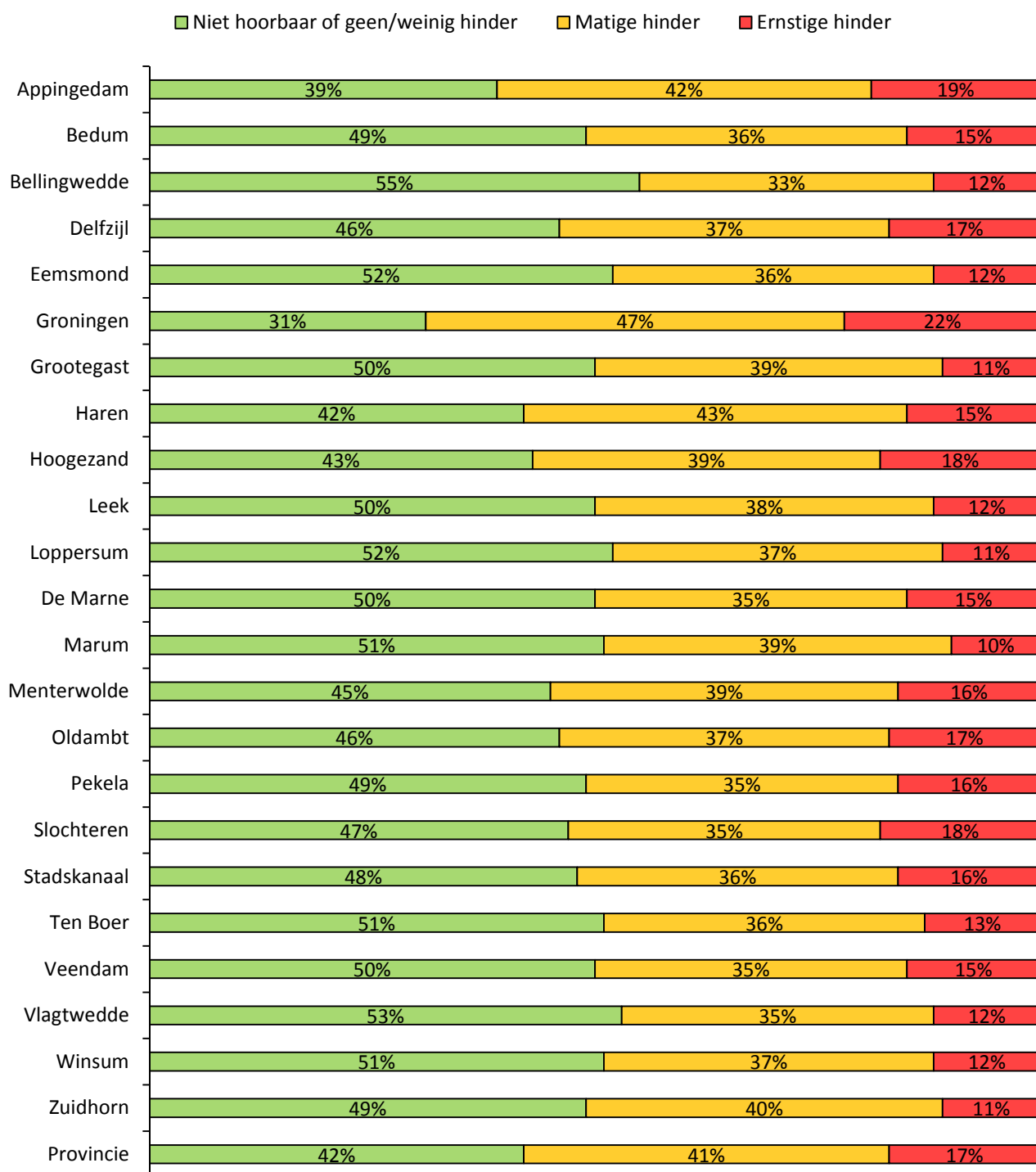

3.4 Geluidshinder naar gemeente

Geluidshinder verschilt sterk per gemeente. In de gemeente Bellingwedde bevinden zich de minste mensen die (in meer of mindere mate) geluidshinder ervaren (45%), terwijl in de gemeente Groningen geluidshinder het vaakst voorkomt (69%). Ruim een vijfde van de inwoners van de gemeente Groningen ondervindt ernstige geluidshinder (zie grafiek 3.3). Verder melden inwoners van Appingedam, Hoogezand en Slochteren vaker ernstige hinder van geluidsbronnen dan in de overige gemeenten.

Voor meer details over geluidshinder naar gemeente en leeftijd zie de tabellen 3.1 t/m 3.9 (bijlage).

Grafiek 3.3 Mate van geluidshinder naar gemeente, 2016

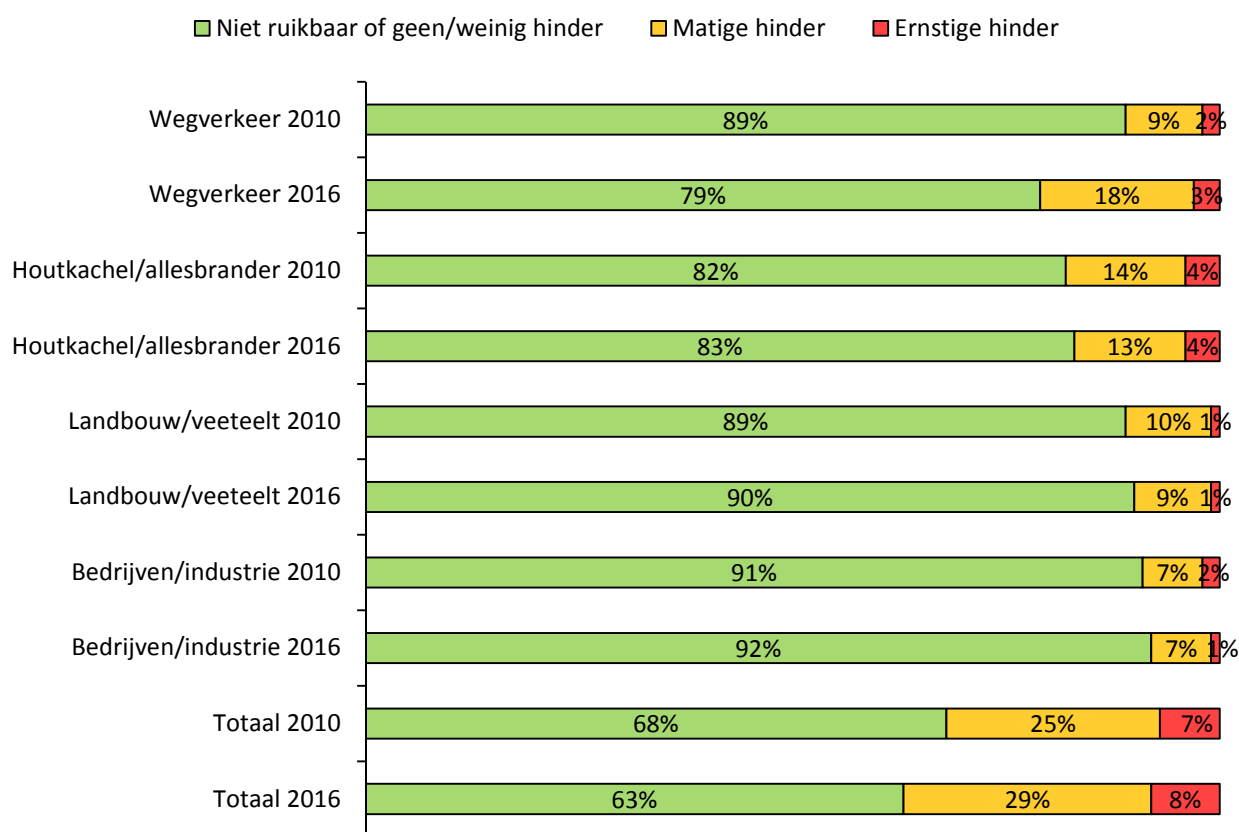

4. Geurhinder

4.1 Hinder

Uit grafiek 4.1 blijkt dat door 37% van de respondenten één of andere vorm van geurhinder wordt gemeld. Wegverkeer en een open haard (in de woonbuurt) is de meest voorkomende vorm van geurhinder. In de provincie Groningen ondervindt respectievelijk 21% en 17% hiervan (enige-ernstige) hinder (zie grafiek 4.1). Geurhinder van landbouw en veeteelt komt volgens 10% van de Groningers in meer of mindere mate wel eens voor. Geurhinder door bedrijven en/of industrie wordt door 8% van de Groningers gerapporteerd. Er zijn tussen gemeenten grote verschillen: Slechts 2-3% van de respondenten in Groningen, Haren en Veendam ervaart ernstige geurhinder door houtkachel/allesbrander, terwijl dit in de gemeente Pekela 7% is (zie bijlage, tabel 4.2). Inwoners van de gemeenten Eemsum en De Marne rapporteren het vaakst geurhinder van landbouw/veeteelt (respectievelijk 26% en 23%; zie bijlage, tabel 4.3). In de gemeente Delfzijl heeft ruim een vijfde (22%) van de inwoners aangegeven enige vorm van geurhinder te ervaren door bedrijven of industrie (zie bijlage, tabel 4.4).

Grafiek 4.1 Geurhinder in het afgelopen jaar naar bron in de provincie Groningen, 2010 en 2016 (%)

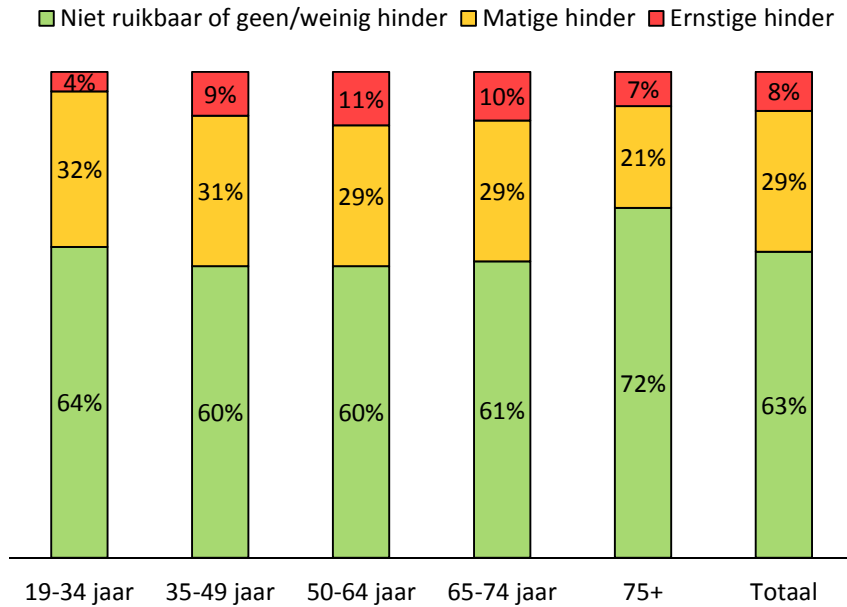
4.2 Trend in geurhinder in 2010 en 2016

In 2016 zijn er vier geuritems uitgevraagd, terwijl er in 2012 zes geuritems zijn opgenomen in de vragenlijst. Ten opzichte van 2010 is de ervaren geurhinder licht toegenomen in 2016 (zie grafiek 4.1). Met name de matige geurhinder door wegverkeer is sterk toegenomen ten opzichte van 2010. De ervaren geluidshinder door overige geurbronnen is ongeveer vergelijkbaar.

4.2 Geurhinder naar leeftijd

Bij geurhinder is er, evenals bij geluidshinder, sprake van verschillen tussen de leeftijdscategorieën (zie grafiek 4.2). Personen in de leeftijd van 19-34 jaar ervaren minder ernstige geurhinder (4%), terwijl 50-64 jarigen het vaakst ernstige geurhinder rapporteren (11%).

Grafiek 4.2 Mate van geurhinder in het afgelopen jaar naar leeftijd, provincie Groningen, 2016 (%)

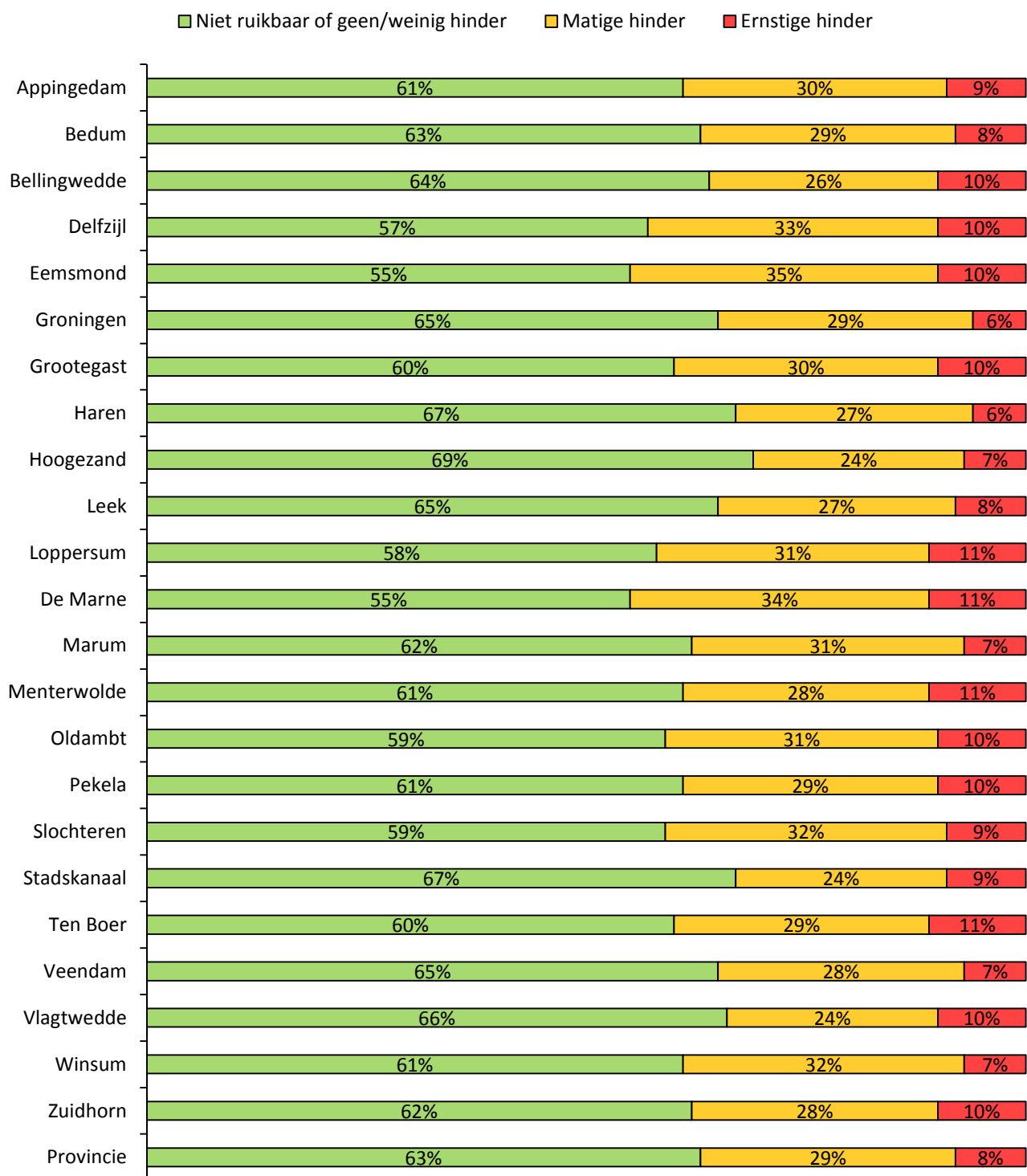

4.3 Geurhinder naar gemeente

De mate van ervaren geurhinder verschilt sterk per gemeente. Zo ondervindt in de gemeente Eemsmond en De Marne 45% hinder (in meer of mindere mate) van één of meer geurbronnen tegenover 31% van de inwoners van de gemeente Hoogezand. Inwoners van de gemeente Groningen en Haren melden het minst vaak ernstige hinder van stankbronnen dan in de overige gemeenten (zie grafiek 4.3).

Voor meer details over geurhinder naar gemeente en leeftijd zie de tabellen 4.1 t/m 4.4 in de bijlage.

Grafiek 4.3 Mate van geurhinder in het afgelopen jaar naar gemeente, 2016 (%)

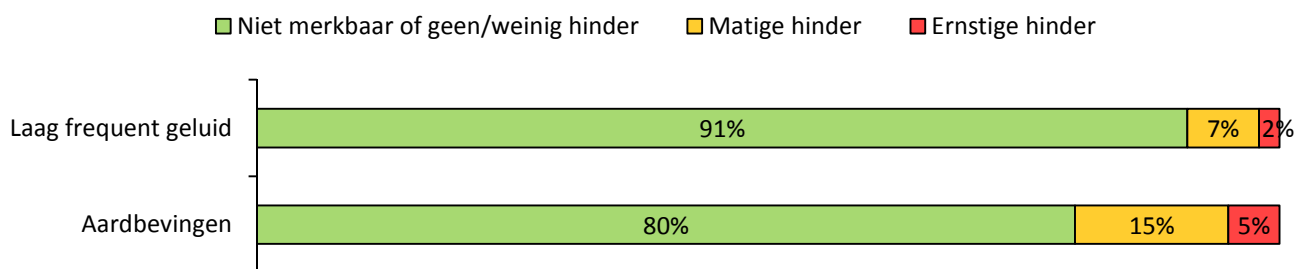

5. Overige hinder

5.1 Hinder

In 2012 was de mate van hinder door 'laag frequent geluid' niet opgenomen in de vragenlijst. Voor het eerst is in 2016 gevraagd naar de ervaren hinder door aardbevingen. In de provincie Groningen ervaart 9% in meer of mindere mate hinder van laag frequent geluid. Hinder door aardbevingen wordt vaker aangegeven. Vijf procent van de Groninger bevolking ondervindt hier matige hinder van en 15% ervaart ernstige hinder door aardbevingen (zie grafiek 5.1).

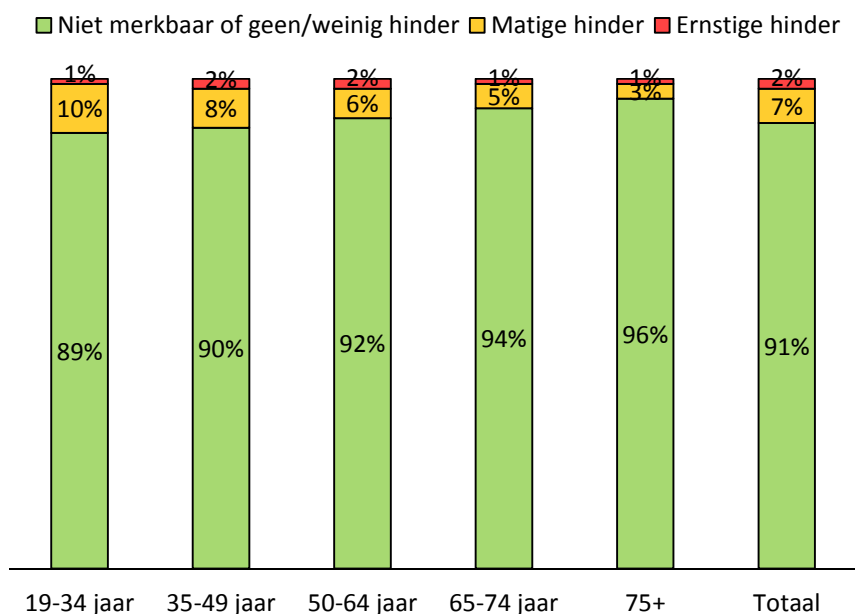
Grafiek 5.1 Overige hinder in het afgelopen jaar naar bron in de provincie Groningen, 2016 (%)

5.2 Overige hinder naar leeftijd

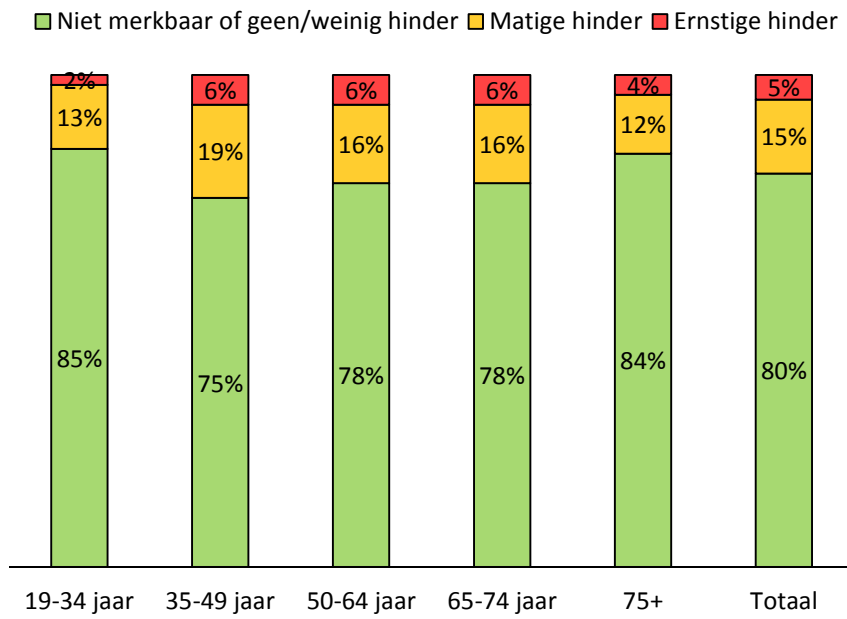
De verschillen tussen de leeftijdsgroepen wat betreft de ervaren hinder door laag frequent geluid zijn gering te noemen. Volwassenen in de leeftijd van 19 tot 49 jaar ondervinden de meeste hinder, terwijl de 75-plussers de minste hinder ervaren door laag frequent geluid (zie grafiek 5.2).

Grafiek 5.2 Mate van hinder door laag frequent geluid in het afgelopen jaar naar leeftijd, provincie Groningen, 2016 (%)

Volwassenen van 35-49 jaar ondervinden het vaakst hinder door aardbevingen en 75-plussers ervaren het minst vaak hinder (zie grafiek 5.3).

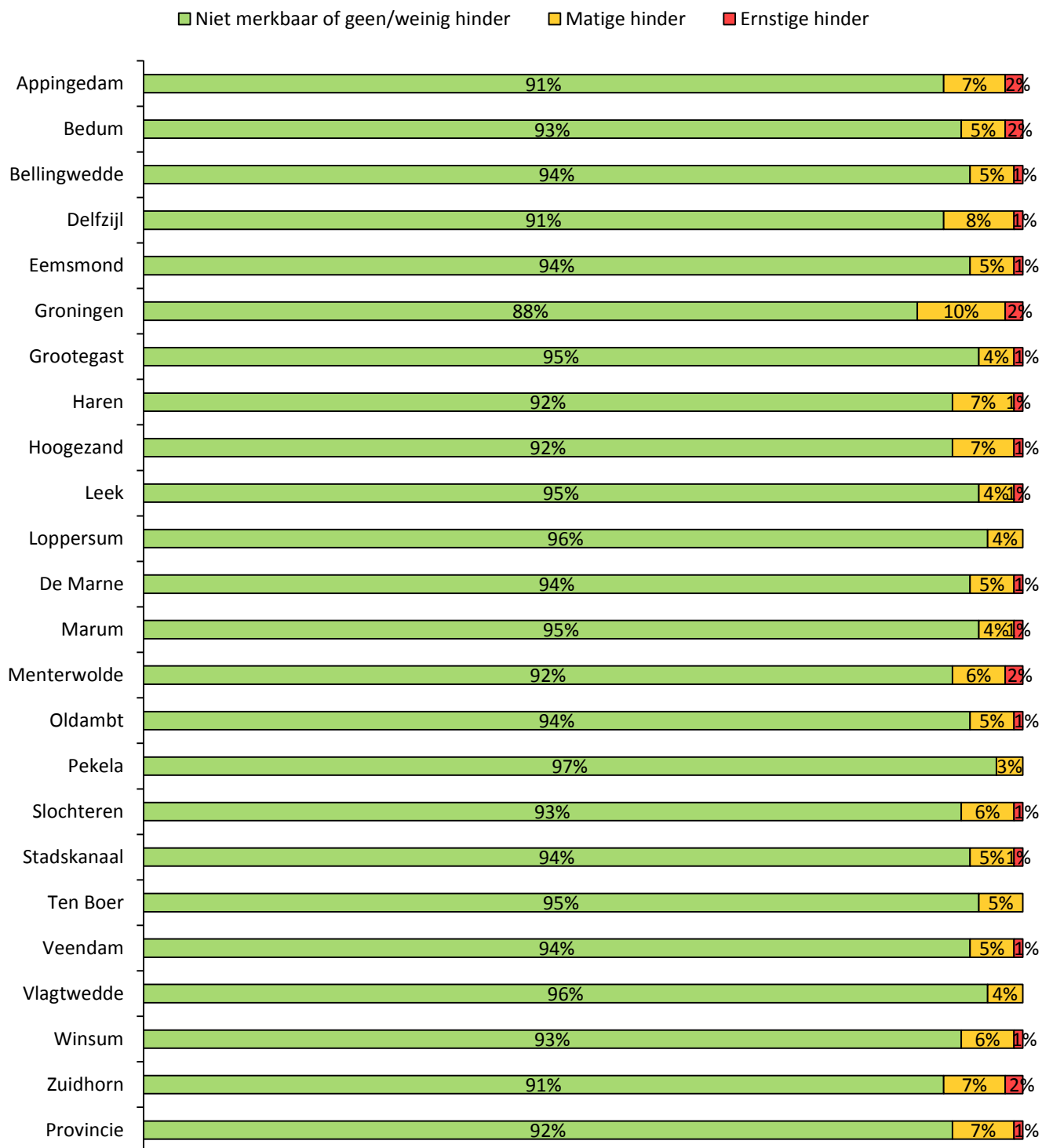
Grafiek 5.3 Mate van hinder door aardbevingen in het afgelopen jaar naar leeftijd, provincie Groningen, 2016 (%)

5.3 Overige hinder naar gemeente

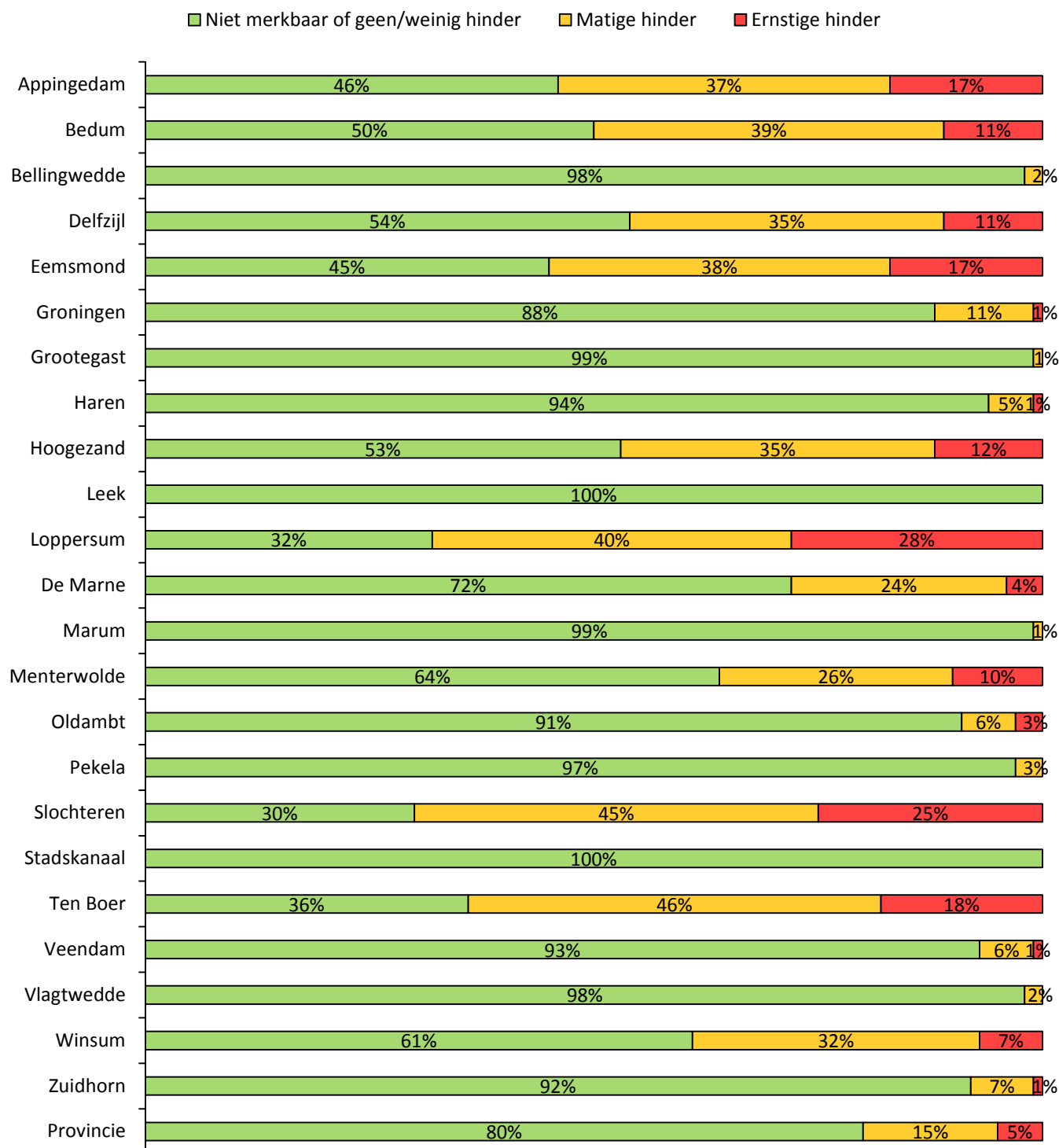
De mate van ervaren hinder door laag frequent geluid verschilt sterk per gemeente. In de gemeente Groningen heeft 12% van de Groningers aangegeven hinder te ondervinden van laag frequent geluid (in meer of mindere mate). Daarentegen hebben de inwoners van de gemeente Pekela het minst last van laag frequent geluid (3%). Verder melden inwoners van Appingedam, Delfzijl en Zuidhorn vaker hinder van laag frequent geluid dan in de overige gemeenten (zie grafiek 5.4).

Grafiek 5.4 Mate van hinder door laag frequent geluid in het afgelopen jaar naar gemeente, 2016 (%)

In de provincie Groningen ervaart 5% ernstige hinder 15% matige hinder door aardbevingen. De mate van ervaren hinder door aardbevingen verschilt sterk per gemeente. Zo ondervindt in de gemeente Slochteren 70% hinder (in meer of mindere mate) van aardbevingen, terwijl inwoners van de gemeente Leek en Stadskanaal geen hinder rapporteren. Verder melden inwoners van Loppersum en Ten Boer vaker hinder van aardbevingen dan in de overige gemeenten (zie grafiek 5.5).

Grafiek 5.5 Mate van hinder door aardbevingen in het afgelopen jaar naar gemeente, 2016 (%)

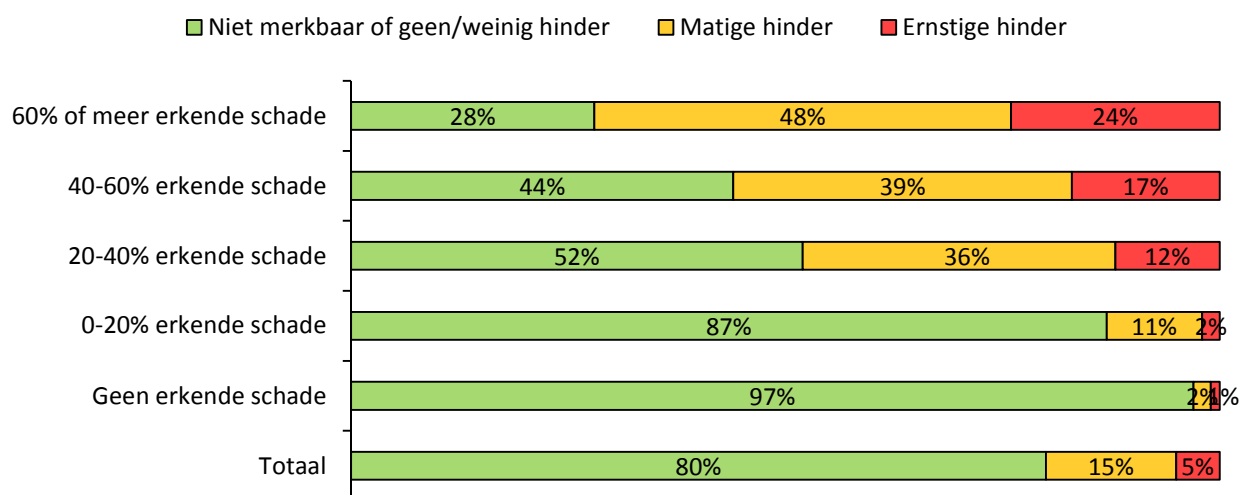

Voor meer details over overige hinder naar gemeente en leeftijd zie tabel 5.1 en 5.2 in de bijlage.

5.4 Hinder door aardbevingen naar mate van erkende schademeldingen

De mate van ervaren hinder door aardbevingen is afhankelijk van de hoeveelheid erkende schademeldingen. De indeling die hiervoor is gebruikt is afkomstig van Gronings Perspectief (januari 2016). Mensen met 60% of meer erkende schademeldingen rapporteren vaker ernstige hinder door aardbevingen dan mensen met 0-20% erkende schademeldingen (zie grafiek 5.5.1).

Grafiek 5.5.1 Mate van hinder door aardbevingen in het afgelopen jaar naar mate van erkende schademeldingen, 2016 (%)

6. Tevredenheid woonomgeving (en verhuishwensen)

6.1 Tevredenheid over woonomgeving

Tussen mannen en vrouwen zijn er geen verschillen in de mate van tevredenheid over eigen woonomgeving. Lager- en hogeropgeleiden zijn even tevreden over hun eigen woonomgeving. Jongeren zijn minder tevreden over hun eigen woonomgeving dan ouderen (zie tabel 6.1). In vergelijking met 2010 en 2012 zijn ouderen vanaf 65 jaar vaker tevreden met hun woonomgeving in 2016.

In totaal beoordelen Groningers in 2016 hun woonomgeving met een cijfer van 7,9 op een schaal van 1-10 (zie tabel 6.1). In 2012 en 2010 gaven volwassenen in de provincie Groningen gemiddeld een cijfer van 7,8. De tevredenheid over de woonomgeving in de provincie Groningen is vrij stabiel gebleven in de periode van 2010 tot en met 2016.

Tabel 6.1 Tevredenheid over eigen woonomgeving op basis van een rapportcijfer (1-10) naar leeftijd, provincie Groningen, 2010-2016

Leeftijdscategorie	Gemiddeld cijfer 2016	Gemiddeld cijfer 2012	Gemiddeld cijfer 2010
19-34 jaar	7,6	7,5	7,6
35-49 jaar	7,8	7,8	7,9
50-64 jaar	7,9	8,0	8,0
65-74 jaar	8,3	8,1	7,9
75+	8,3	8,1	8,0
Totaal	7,9	7,8	7,8

De mate van tevredenheid over de woonomgeving verschilt sterk per gemeente. In 2016 geven inwoners van de gemeenten Delfzijl (7,6), Groningen (7,7) en Stadskanaal (7,7) een beduidend lager cijfers aan hun woonomgeving dan inwoners in de gemeente Haren (8,4; zie tabel 6.1).

In vergelijking met 2012 is de tevredenheid over de woonomgeving in de gemeenten Eemsum en Loppersum achteruit gegaan in 2016. Echter in 2010 beoordeelden inwoners van de gemeenten Eemsum hun woonomgeving met hetzelfde cijfer als in 2016. In 2016 zijn mensen in de gemeenten Marum en Stadskanaal minder vaak tevreden over hun eigen woonomgeving ten opzichte van 2010. Inwoners van de gemeenten Bedum, Hoogezand, Pekela, Veendam, Vlagtwedde en Zuidhorn zijn juist vaker tevreden over hun woonomgeving dan in 2012. Echter in 2012 beoordeelden inwoners van de gemeenten Bedum, Vlagtwedde en Zuidhorn hun woonomgeving met hetzelfde cijfer als in 2016. In vergelijking met 2010 is de tevredenheid over de woonomgeving in de gemeenten Grootegast, Haren, Leek en Ten Boer vooruit gegaan.

Tabel 6.2 Tevredenheid over eigen woonomgeving op basis van een rapportcijfer (1-10) naar gemeente, 2010-2016

Gemeente	Gemiddeld cijfer 2016	Gemiddeld cijfer 2012	Gemiddeld cijfer 2010
Appingedam	7,8	7,7	7,8
Bedum	8,1	7,9	8,1
Bellingwedde	8,2	8,2	8,1
Delfzijl	7,6	7,6	7,6
Eemsum	7,9	8,2	7,9
Groningen	7,7	7,6	7,6
Grootegast	8,2	8,2	8,0
Haren	8,4	8,3	8,1
Hoogezand	7,9	7,7	7,6
Leek	8,2	8,2	7,9
Loppersum	7,9	8,1	8,1
De Marne	8,0	8,0	8,0
Marum	8,1	8,0	8,3
Menterwolde	8,0	7,9	8,1
Oldambt	7,8	7,9	7,8
Pekela	7,9	7,7	7,8
Slochteren	8,1	8,0	8,1
Stadskanaal	7,7	7,8	8,1
Ten Boer	8,0	8,1	7,8
Veendam	7,9	7,7	7,7
Vlagtwedde	8,2	8,0	8,2
Winsum	8,1	8,2	8,0
Zuidhorn	8,2	8,0	8,2
<i>Provincie</i>	7,9	7,8	7,8

6.2 Ontwikkeling van de eigen woonbuurt

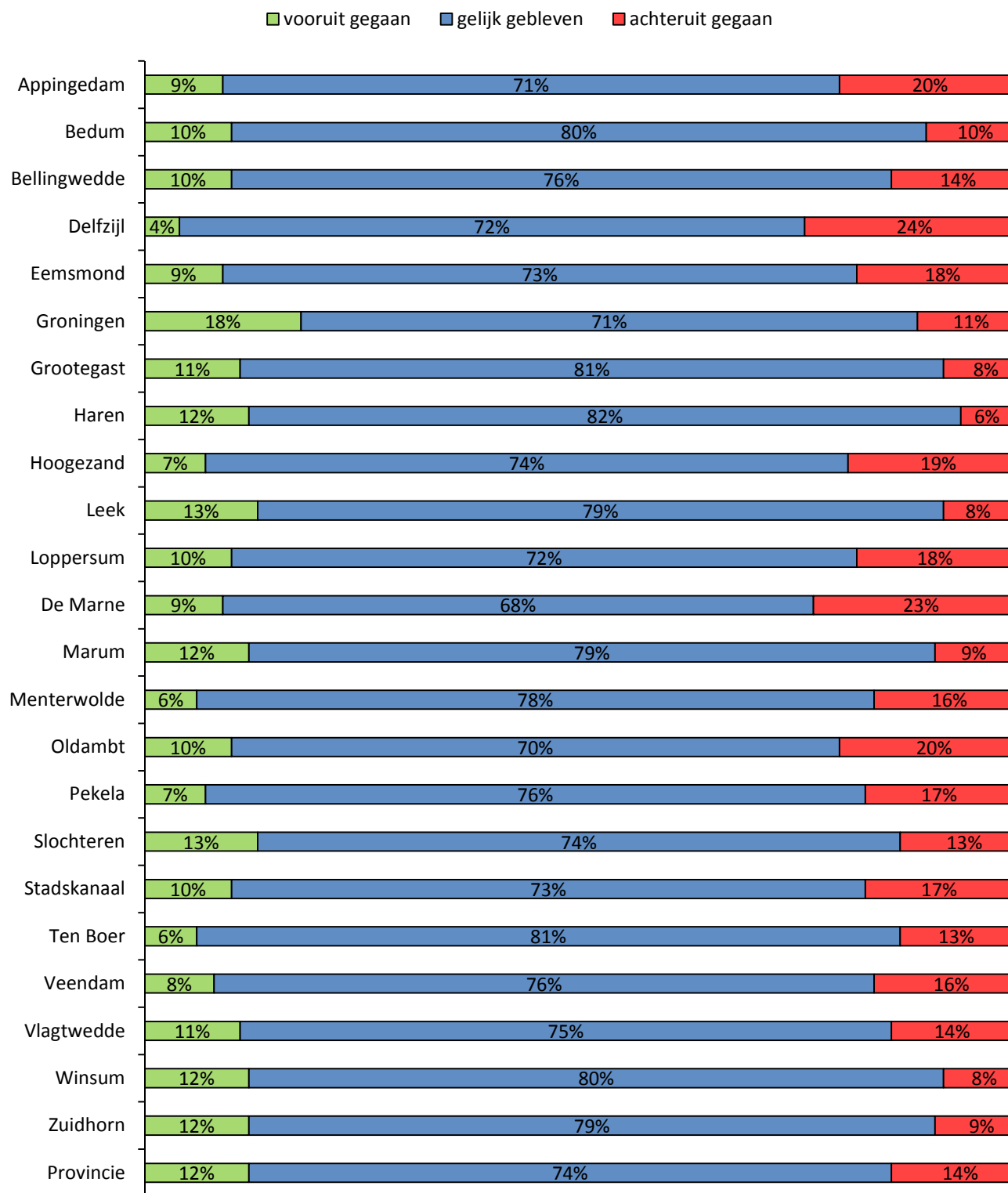
Mannen vinden vaker dat hun eigen woonbuurt vooruit is gegaan dan vrouwen. Hogeropgeleiden zijn vaker van mening dat hun eigen woonbuurt vooruit is gegaan dan laagopgeleiden. In totaal vindt 12% van de Groningers dat hun woonbuurt vooruit is gegaan, driekwart vindt dat het gelijk is gebleven en 14% van de Groningers vindt dat hun woonbuurt achteruit is gegaan. Volwassenen van 19-34 jaar zijn vaker van mening dat de buurt vooruit is gegaan dan volwassenen vanaf 50 jaar. Acht op de tien 75-plussers vindt dat de buurt eerder gelijk is gebleven, ten opzichte van zeven op de tien volwassenen van 19-34 jaar (zie grafiek 6.1).

Grafiek 6.1 Ontwikkeling van de eigen woonbuurt naar leeftijd, provincie Groningen, 2016

Uit grafiek 6.2 blijkt dat in de gemeenten De Marne en Delfzijl het vaakst wordt ervaren dat de buurt achteruit is gegaan in het afgelopen jaar (respectievelijk 23% en 24%), terwijl in de gemeenten Haren dit het minst vaak wordt ervaren (6%). Respondenten woonachtig in de gemeente Groningen zijn het vaakst van mening dat hun eigen buurt vooruit is gegaan (18%).

Grafiek 6.2 Ontwikkeling van de eigen woonbuurt naar gemeente, provincie Groningen, 2016

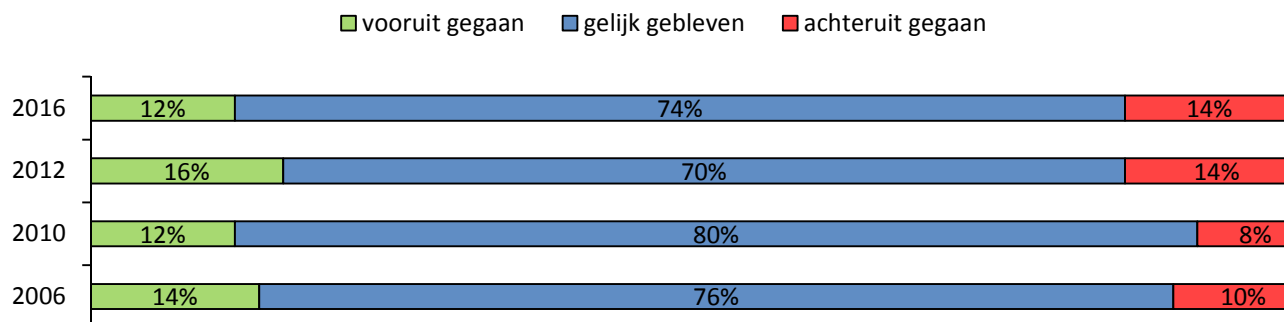

Voor meer details over de ontwikkeling van de eigen woonbuurt naar gemeente en leeftijd zie tabel 6.2 in de bijlage.

6.3 Trend in de ontwikkeling van de eigen woonbuurt

Volwassenen in de provincie Groningen vinden vaker dat hun eigen woonbuurt achteruit is gegaan ten opzichte van 2006 (zie grafiek 6.3). In 2016 is het percentage 'woonbuurt achteruit gegaan' voor het eerst groter dan 'vooruit gegaan'.

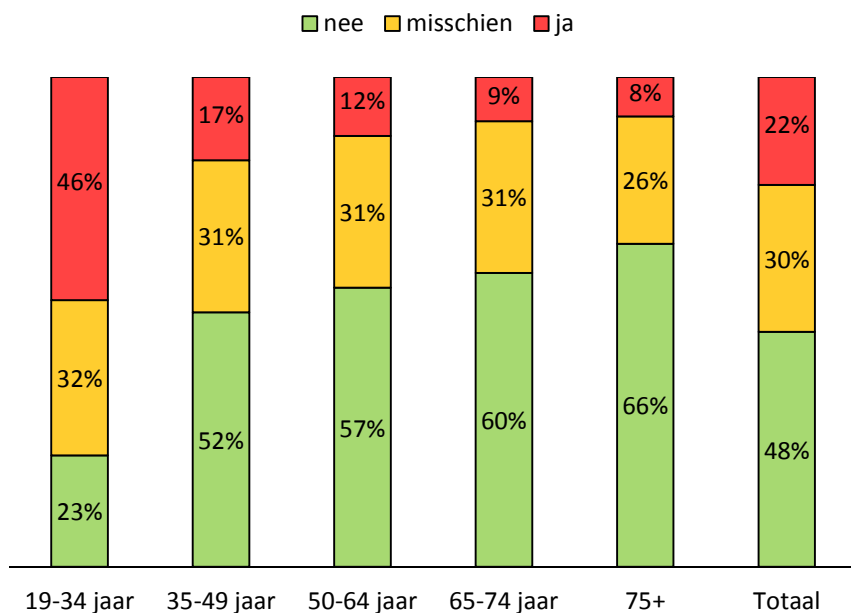
Grafiek 6.3 Trend in de ontwikkeling van de eigen woonbuurt, provincie Groningen, 2006-2016

6.4 Verhuiscwensen in de komende jaren

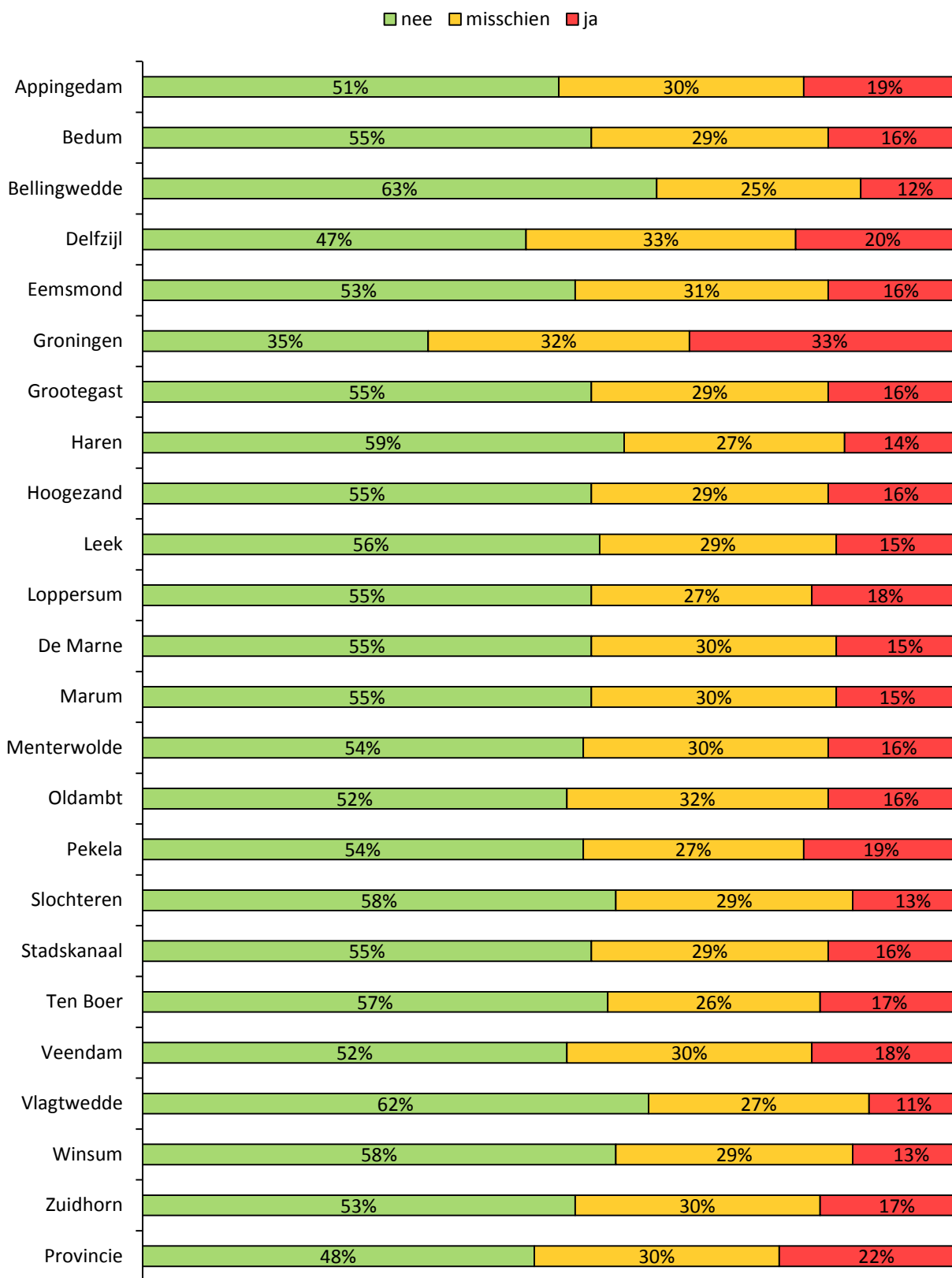
Mannen zijn vaker geneigd om te verhuizen dan vrouwen. Hoogopgeleiden hebben vaker plannen om in de komende jaren te verhuizen dan laagopgeleiden. Bijna de helft van de volwassenen in de leeftijd van 19-34 jaar wil in de komende jaren verhuizen, terwijl volwassen vanaf 35 jaar minder vaak verhuisplannen hebben (zie grafiek 6.4). Een evenwichtige vergelijking terug in de tijd is niet mogelijk omdat in 2010 en 2012 het antwoord op de vraag naar verhuiscwensen ja of nee was.

Grafiek 6.4 Verhuiscwensen in de komende jaren naar leeftijd, provincie Groningen, 2016

Uit grafiek 6.5 blijkt dat in 2016 een derde van de inwoners van de gemeente Groningen graag wil verhuizen in de komende jaren, daarna volgt de gemeente Delfzijl waar een vijfde van de inwoners verhuisplannen heeft. Respondenten die woonachtig zijn in de gemeente Bellingwedde en Vlagtwedde zijn het meest honkvast, daarvan heeft bijna twee derde in 2016 aangegeven geen verhuishwensen te hebben in de komende jaren.

Grafiek 6.5 Verhuishwensen in de komende jaren naar gemeente, provincie Groningen, 2016

Voor meer details over de verhuishwensen naar gemeente en leeftijd zie tabel 6.3 in de bijlage.

7. Conclusie

In de vragenlijsten van de gezondheidsenquête 2006, 2010, 2012 en 2016 van de GGD Groningen is de standaardvraagstelling “Woonomgeving en Milieuhinder” opgenomen. Deze vragenlijst is in 2016 aan een grote, representatieve steekproef van 7,7% van de inwoners van de provincie Groningen voorgelegd.

In 2016 is de vraagstelling met betrekking tot geluids-, geur- en lichthinder op basis van landelijke afspraken enigszins veranderd en vereenvoudigd in vergelijking met 2012.

Milieuoverlast in de buurt

De top 3 milieuproblemen in de woonbuurt is in 2016: geluidsoverlast (36%), hondenpoep (31%), en rommel op straat (29%). De ervaren hinder door hondenpoep is in de afgelopen jaren beduidend afgenomen.

Geur- en geluidshinder

De provincie Groningen telde op 1 januari 2016 470.618 volwassen inwoners in de leeftijd van 19 jaar en ouder. Omgerekend naar deze populatie ondervinden 77.466 inwoners (17%) in de provincie Groningen *ernstige* geluidshinder het afgelopen jaar. In vergelijking met 2010 is de ervaren geluidshinder in de provincie Groningen licht afgenomen in 2016. Het percentage geluidshinder varieert sterk per gemeente. In de gemeenten Bellingwedde, Eemsmond, Loppersum en Vlagtwedde bevinden zich de minste mensen die geluidshinder ervaren, terwijl in de gemeente Groningen geluidshinder het vaakst voorkomt. Verder melden inwoners van Appingedam, Groningen, Hoogezand en Slochteren vaker ernstige hinder van geluidsbronnen dan in de overige gemeenten. Geluidshinder clustert zich vooral in stedelijke gebieden. Een mogelijke verklaring hiervoor zijn het voorkomen van verkeersdrukte, burengerucht door hoge omgevingsadressendichtheid, overlast van uitgaansgelegenheden en economische bedrijvigheid.

Daarnaast ervaren 34.589 inwoners (8%) in de leeftijd vanaf 19 jaar in de provincie Groningen *ernstige* geurhinder het afgelopen jaar. Ten opzichte van 2010 is de ervaren geurhinder in de provincie Groningen licht toegenomen in 2016. De mate van ervaren geurhinder verschilt sterk per gemeente. In de gemeente Eemsmond en De Marne ervaren de meeste mensen hinder van één of meer geurbronnen. Daarnaast verschilt de bron van de geurhinder sterk per gemeente. In de gemeente Delfzijl wordt veel geurhinder door industriële bedrijvigheid ervaren.

Voor zowel geluidshinder als geurhinder (met als uitzondering de leeftijdscategorie 19-34 jaar) geldt dat jongere mensen meer hinder ervaren dan oudere mensen. Hiervoor zijn vier mogelijke verklaringen:

1. Jonge mensen zijn zich bewuster van een ‘ongezonde’ (woon)omgeving;
2. Oudere mensen wonen vaker in een omgeving met minder geluids- en/of geurhinder;
3. De sensitiviteit van zintuigen neemt af naarmate men ouder wordt, waardoor men minder geluids- en/of geurhinder ervaart (waarneming).
4. Ouderen vertonen meer tolerantie ten opzichte van geluiden en geuren (normstelling).

Op grond van de uitgevraagde gegevens uit de gezondheidsenquêtes kan niet worden bepaald wat de belangrijkste verklaring is. Het is aannemelijk dat meerdere verklaringen gezamenlijk een rol spelen.

Overige hinder

Een vijfde van de Groningers (20%) ervaart hinder door aardbevingen (15% matig en 5% ernstig). Van de uitgevraagde overlastvormen wordt laag frequent geluid het minst vaak genoemd. In de provincie Groningen ondervindt 7% matige en 1% ernstige hinder door laag frequent geluid.

Tevredenheid woonomgeving, ontwikkeling woonbuurt en verhuiscwensen

Groningers beoordelen in 2016 hun woonomgeving met een cijfer van 7,9 op een schaal van 1-10. De tevredenheid over de woonomgeving is vrij stabiel gebleven in de periode van 2010-2016. Jong volwassenen zijn minder tevreden over hun eigen woonomgeving dan ouderen. Twaalf procent van de inwoners van de provincie Groningen is van mening dat hun woonbuurt vooruit is gegaan, 14% vindt hun woonbuurt achteruit gegaan en 74% vindt het gelijk gebleven.

In de provincie Groningen heeft 22% aangegeven te willen verhuizen in de komende jaren, 30% twijfelt nog en 48% heeft geen verhuiscwensen. Onder de 19-34 jarigen heeft bijna de helft verhuiscwensen, terwijl volwassenen vanaf 35 jaar minder vaak hebben aangegeven te willen verhuizen.

8. Bijlagen

Bijlage 1 Standaardvraagstelling Buitenmilieu 2016

LEEFOMGEVING

42. Hoe tevreden bent u met uw woonomgeving?

Druk dit uit in een rapportcijfer van 1 t/m 10 (1 = zeer ontevreden, 10 = zeer tevreden)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

43. Vindt u dat de buurt waarin u woont het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

- Vooruit gegaan Gelijk gebleven Achteruit gegaan

44. Wilt u in de komende jaren verhuizen?

- Ja Misschien Nee

45. Kruis de grootste milieuproblemen die u in uw buurt ervaart aan. *Maximaal 3 antwoorden.*

☐ Geluidsoverlast	☐ Geuroverlast
☐ Bodemverontreiniging	☐ Risico door industriële bedrijven
☐ Te weinig groen in/om woonbuurt	☐ Rommel op straat
☐ Milieubelasting door verkeer	☐ Hondenpoep
☐ Lichtoverlast	☐ Slecht onderhoud wegen en/of groen
☐ Straling zendmasten (gsm, umts)	☐ Windmolens
☐ Laag frequent geluid	☐ Aardbevingen
☐ Geen overlast	

46. Denk bij deze vraag aan de afgelopen 12 maanden. Welk getal van 0 tot 10 geeft het beste aan in welke mate onderstaande bronnen hinder veroorzaken wanneer u thuis bent? Geef op iedere regel antwoord. Als een bron bij u thuis niet merkbaar is, kunt u dat in de laatste kolom aangeven.

	IK BEN HELEMAAL NIET GEHINDERD											IK BEN EXTREEM GEHINDERD	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Niet hoorbaar	
GELUID													
Verkeer op wegen waar je harder mag dan 50 km/uur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Verkeer op wegen waar je niet harder mag dan 50 km/uur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Treinverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Bedrijven - industrie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Windturbines-Windmolens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Vliegverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Brommers - scooters	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Buren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	IK BEN HELEMAAL NIET GEHINDERD											IK BEN EXTREEM GEHINDERD	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Niet te merken	
GEUR													
Wegverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Houtkachel-allesbrander	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Landbouw-veeteelt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Bedrijven-industrie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
OVERIGE HINDER	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Niet te merken	
Laag frequent geluid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aardbevingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Bijlage 2 Standaardvraagstelling Buitenmilieu 2012

Kruis de grootste (milieu)problemen die u in uw buurt ervaart aan.

Maximaal 3 antwoorden mogelijk.

☐ Geluidsoverlast	☐ Laag frequent geluid
☐ Bodemverontreiniging	☐ Te weinig groen in/om woonbuurt
☐ Rommel op straat	☐ Milieubelasting door verkeer
☐ Hondenpoep	☐ Lichtoverlast
☐ Slecht onderhoud wegen en/of groen	☐ Straling zendmasten gsm, umts
☐ Geuroverlast	☐ Anders
☐ Risico door industriële bedrijven	☐ Geen overlast

Neem de afgelopen 12 maanden in gedachten. Welk getal geeft aan in welke mate geluid of licht u hindert, stoort of ergert wanneer u thuis bent?

Als een bron niet hoorbaar is bij u thuis, vul dan géén cijfer in. A.u.b. op iedere regel uw antwoord.

	bij mij thuis merkbaar		IK BEN HELEMAAL NIET GEHINDERD							IK BEN EXTREEM GEHINDERD					
	nee	ja	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
GELUID															
Wegverkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Treinverkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Vliegverkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Bedrijven / industrie	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Windmolen	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Buren	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Overig geluid	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
GEUR			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Wegverkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Bedrijf / industrie	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Bedrijfsnaam invullen →															
Landbouw-veeteelt	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Open haard / allesbrander	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Overige geurhinder	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
LICHTHINDER			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Verkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Industrie of kassen	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Overig licht	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		

Neem de afgelopen 12 maanden in gedachten.

Welk getal geeft aan in welke mate geluid uw slaap verstoort wanneer u thuis bent?

Als een bron niet hoor/zichtbaar is bij u thuis, vul dan géén cijfer in. A.u.b. iedere regel invullen.

	bij mij thuis merkbaar		MIJN SLAAP IS HELEMAAL NIET VERSTOORD					MIJN SLAAP IS EXTREEM VERSTOORD					
	nee	ja	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
GELUID													
Wegverkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treinverkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vliegverkeer	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedrijf / industrie	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Windmolen	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Buren	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Overig geluid	☐	☐ →	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Bijlage 3 Standaardvraagstelling Buitenmilieu 2006 en 2010

Kruis de grootste (milieu)problemen die u in uw buurt ervaart aan. Maximaal 3 antwoorden.

☐ Geluidsoverlast	☐ Watervervuiling
☐ Bodemverontreiniging	☐ Luchtvervuiling
☐ Rommel op straat	☐ Aantasting van groen (te weinig groen in en om de stad)
☐ Hondenpoep	☐ Milieubelasting door verkeer
☐ Slecht onderhoud van wegen en/of groen	☐ Lichtoverlast
☐ Geuroverlast	☐ Straling van zendmasten (GSM, UMTS)
☐ Risico door industriële bedrijven	☐ Anders, namelijk
	☐ Geen overlast

Hieronder staat een schaal van 0 t/m 10 waarop u kunt aangeven in welke mate geluid, geur of licht u hindert, stoort of ergert als u thuis bent. Als u helemaal niet gehinderd wordt kiest u de 0, als u extreem gehinderd wordt kiest u de 10. Als u daar ergens tussenin zit, kiest u een getal tussen 0 en 10. Als een geluid, een geur of licht bij u thuis niet merkbaar is, kunt u dit in de laatste kolom aangeven. Als u denkt aan de afgelopen 12 maanden, welk getal van 0 tot 10 geeft het beste aan in welke mate u gehinderd, gestoord of geërgerd wordt door de onderstaande bronnen als u thuis bent? PER REGEL ÉÉN ANTWOORD AANKRUISEN.

Hinder door geluid van ...	Helemaal niet											Niet hoorbaar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Verkeer op wegen waar je - harder mag dan 50 km/uur - niet harder mag dan 50 km/uur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vliegtuigen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedrijven/industrie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Buren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bromfietsen/bromscooters	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Recreatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Overige geluidshinder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hinder door geur van ...	← → Tot extreem gehinderd											Niet merkbaar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Wegverkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vliegtuigen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedrijven/industrie, namelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
<input style="width: 200px; height: 15px;" type="text"/>												
Landbouw- en veeteelt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Open haard/allesbrander	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Overige geurhinder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hinder door licht van ...	← → Tot extreem gehinderd											Niet waarneembaar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Industrie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kassen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verkeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Overige lichthinder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tabellenbijlage

Geluidshinder per item naar leeftijd en gemeente

Tabel 3.1 Mate van geluidshinder door wegverkeer > 50 km/u naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door wegverkeer > 50 km/u, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	104861	83%	19590	15%	2097	2%
	35 - 49 jaar	82597	81%	16026	16%	2750	3%
	50 - 64 jaar	88896	79%	18380	16%	4680	4%
	65 - 74 jaar	27168	84%	4130	13%	939	3%
	75-plus	52329	87%	5874	10%	2057	3%
	Totaal	355850	82%	64000	15%	12523	3%
Gemeente	Appingedam	6931	80%	1537	18%	235	3%
	Bedum	6244	84%	959	13%	186	3%
	Bellingwedde	5592	83%	961	14%	199	3%
	Ten Boer	4294	83%	663	13%	193	4%
	Delfzijl	16284	88%	1884	10%	278	2%
	Groningen	127952	82%	24158	15%	3809	2%
	Grootegast	6908	81%	1178	14%	414	5%
	Haren	11166	80%	2327	17%	433	3%
	Hoogezand	19882	82%	3468	14%	753	3%
	Leek	11838	86%	1663	12%	310	2%
	Loppersum	5964	82%	1131	16%	187	3%
	Marum	5600	75%	1578	21%	242	3%
	Stadskanaal	20211	85%	3026	13%	465	2%
	Slochteren	8452	75%	1880	17%	912	8%
	Veendam	16050	81%	3195	16%	513	3%
	Vlagtwedde	9817	82%	1691	14%	462	4%
	Winsum	8351	85%	1062	11%	362	4%
	Zuidhorn	10960	83%	1834	14%	393	3%
	Pekela	7258	80%	1424	16%	371	4%
	Eemsmond	9717	85%	1523	13%	227	2%
	De Marne	6373	87%	833	11%	153	2%
	Oldambt	22796	80%	4454	16%	1159	4%
	Menterwolde	7209	80%	1571	17%	265	3%
	Totaal	355850	82%	64000	15%	12523	3%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 3.2 Mate van geluidshinder door wegverkeer < 50 km/u naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door wegverkeer < 50 km/u, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	81439	64%	38611	30%	6899	5%
	35 - 49 jaar	66611	65%	29340	29%	6491	6%
	50 - 64 jaar	76581	68%	27699	25%	8063	7%
	65 - 74 jaar	24439	75%	6018	18%	2119	7%
	75-plus	46716	77%	10419	17%	3765	6%
	Totaal	295786	68%	112087	26%	27337	6%
Gemeente	Appingedam	5584	63%	2405	27%	857	10%
	Bedum	5222	70%	1696	23%	560	7%
	Bellingwedde	4805	71%	1547	23%	422	6%
	Ten Boer	3717	72%	1124	22%	320	6%
	Delfzijl	13614	73%	3906	21%	1064	6%
	Groningen	102543	65%	45988	29%	8544	5%
	Grootegast	6161	73%	1931	23%	389	5%
	Haren	9734	69%	3577	25%	748	5%
	Hoogezand	16077	66%	6271	26%	2071	8%
	Leek	9851	71%	3209	23%	718	5%
	Loppersum	5202	71%	1702	23%	413	6%
	Marum	5546	74%	1590	21%	314	4%
	Stadskanaal	16935	70%	5940	25%	1243	5%
	Slochteren	7591	67%	2711	24%	959	9%
	Veendam	13333	67%	4921	25%	1584	8%
	Vlagtwedde	9109	76%	2227	19%	599	5%
	Winsum	7162	73%	2068	21%	578	6%
	Zuidhorn	9714	73%	2739	21%	764	6%
	Pekela	6111	67%	2285	25%	703	8%
	Eemsmond	8217	71%	2768	24%	625	5%
	De Marne	4987	67%	1892	25%	547	7%
	Oldambt	18502	65%	7371	26%	2545	9%
	Menterwolde	6068	67%	2217	24%	770	9%
	Totaal	295786	68%	112087	26%	27337	6%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 3.3 Mate van geluidshinder door treinverkeer naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door treinverkeer, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	115830	92%	9070	7%	1335	1%
	35 - 49 jaar	95640	95%	5180	5%	323	0%
	50 - 64 jaar	106342	95%	4629	4%	538	0%
	65 - 74 jaar	31213	96%	963	3%	226	1%
	75-plus	58378	98%	1227	2%	243	0%
	Totaal	407403	94%	21069	5%	2665	1%
Gemeente	Appingedam	8335	95%	397	5%	0	0%
	Bedum	6962	94%	481	6%	0	0%
	Bellingwedde	6628	100%	14	0%	0	0%
	Ten Boer	5110	100%	8	0%	0	0%
	Delfzijl	17399	96%	750	4%	0	0%
	Groningen	146457	94%	8363	5%	1413	1%
	Grootegast	8275	99%	45	1%	0	0%
	Haren	11574	83%	2226	16%	175	1%
	Hoogezand	22146	91%	1764	7%	323	1%
	Leek	13388	98%	211	2%	0	0%
	Loppersum	6989	95%	320	4%	27	0%
	Marum	7272	99%	70	1%	0	0%
	Stadskanaal	23604	99%	182	1%	47	0%
	Slochteren	11152	100%	22	0%	0	0%
	Veendam	18791	96%	717	4%	51	0%
	Vlagtwedde	11574	99%	91	1%	34	0%
	Winsum	8848	91%	745	8%	175	2%
	Zuidhorn	11732	89%	1246	9%	164	1%
	Pekela	8781	99%	85	1%	14	0%
	Eemsmond	10592	92%	875	8%	105	1%
	De Marne	7117	99%	72	1%	0	0%
	Oldambt	26537	94%	1593	6%	86	0%
	Menterwolde	8140	91%	792	9%	50	1%
	Totaal	407403	94%	21069	5%	2665	1%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 3.4 Mate van geluidshinder door bedrijven/industrie naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door bedrijven/industrie, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	116892	93%	7946	6%	1434	1%
	35 - 49 jaar	93219	92%	6655	7%	1120	1%
	50 - 64 jaar	103534	93%	6056	5%	1518	1%
	65 - 74 jaar	30552	95%	1225	4%	331	1%
	75-plus	57634	97%	1519	3%	513	1%
	Totaal	401831	93%	23402	5%	4915	1%
Gemeente	Appingedam	8161	94%	453	5%	100	1%
	Bedum	6676	90%	624	8%	83	1%
	Bellingwedde	6165	93%	422	6%	76	1%
	Ten Boer	4923	96%	171	3%	33	1%
	Delfzijl	15992	88%	1770	10%	392	2%
	Groningen	145583	94%	7849	5%	2112	1%
	Grootegast	7854	94%	420	5%	90	1%
	Haren	13231	96%	481	3%	119	1%
	Hoogezand	21991	91%	1723	7%	506	2%
	Leek	12449	91%	1081	8%	123	1%
	Loppersum	7015	95%	226	3%	117	2%
	Marum	6821	93%	475	6%	45	1%
	Stadskanaal	23188	97%	559	2%	47	0%
	Slochteren	10639	95%	525	5%	28	0%
	Veendam	18198	93%	1158	6%	142	1%
	Vlagtwedde	11095	95%	515	4%	120	1%
	Winsum	9172	95%	460	5%	68	1%
	Zuidhorn	12112	92%	1015	8%	106	1%
	Pekela	8416	94%	433	5%	59	1%
	Eemsmond	10553	92%	789	7%	184	2%
	De Marne	6710	93%	426	6%	47	1%
	Oldambt	26729	95%	1182	4%	236	1%
	Menterwolde	8160	92%	645	7%	82	1%
	Totaal	401831	93%	23402	5%	4915	1%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 3.5 Mate van geluidshinder door windmolens naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door windmolens, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	124808	99%	1143	1%	232	0%
	35 - 49 jaar	98897	98%	1292	1%	306	0%
	50 - 64 jaar	108843	98%	1420	1%	554	1%
	65 - 74 jaar	31669	98%	394	1%	94	0%
	75-plus	58697	99%	595	1%	226	0%
	Totaal	422913	99%	4844	1%	1412	0%
Gemeente	Appingedam	8583	99%	131	1%	0	0%
	Bedum	7171	97%	193	3%	27	0%
	Bellingwedde	6489	98%	112	2%	31	0%
	Ten Boer	5070	99%	56	1%	0	0%
	Delfzijl	17264	95%	553	3%	282	2%
	Groningen	154508	100%	591	0%	142	0%
	Grootegast	8333	99%	17	0%	36	0%
	Haren	13698	100%	55	0%	0	0%
	Hoogezand	23771	99%	360	1%	0	0%
	Leek	13503	99%	103	1%	0	0%
	Loppersum	7212	98%	92	1%	55	1%
	Marum	7340	100%	0	0%	0	0%
	Stadskanaal	23060	98%	221	1%	178	1%
	Slochteren	11152	100%	9	0%	13	0%
	Veendam	19021	98%	309	2%	122	1%
	Vlagtwedde	11307	96%	369	3%	82	1%
	Winsum	9595	99%	22	0%	77	1%
	Zuidhorn	12968	98%	202	2%	36	0%
	Pekela	8732	98%	132	1%	14	0%
	Eemsmond	11119	97%	277	2%	99	1%
	De Marne	7071	98%	110	2%	19	0%
	Oldambt	27318	97%	731	3%	125	0%
	Menterwolde	8629	97%	200	2%	74	1%
Totaal	422913	99%	4844	1%	1412	0%	

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 3.6 Mate van geluidshinder door vliegverkeer naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door vliegverkeer, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	115685	91%	9836	8%	913	1%
	35 - 49 jaar	93291	92%	7562	7%	764	1%
	50 - 64 jaar	103812	93%	6850	6%	798	1%
	65 - 74 jaar	30801	95%	1427	4%	155	0%
	75-plus	57360	96%	1831	3%	387	1%
	Totaal	400949	93%	27506	6%	3017	1%
Gemeente	Appingedam	8392	96%	303	3%	8	0%
	Bedum	6947	94%	464	6%	0	0%
	Bellingwedde	6532	98%	122	2%	0	0%
	Ten Boer	4889	95%	280	5%	0	0%
	Delfzijl	17236	95%	670	4%	160	1%
	Groningen	140831	90%	14454	9%	1652	1%
	Grootegast	8115	96%	280	3%	39	0%
	Haren	12125	87%	1649	12%	200	1%
	Hoogezand	22540	95%	1273	5%	19	0%
	Leek	12960	95%	651	5%	36	0%
	Loppersum	7057	96%	225	3%	33	0%
	Marum	7022	95%	368	5%	0	0%
	Stadskanaal	22776	97%	594	3%	227	1%
	Slochteren	9915	89%	1115	10%	99	1%
	Veendam	18756	95%	878	4%	17	0%
	Vlagtwedde	11358	96%	412	3%	42	0%
	Winsum	9167	94%	449	5%	126	1%
	Zuidhorn	12525	95%	576	4%	75	1%
	Pekela	8539	97%	280	3%	14	0%
	Eemsmond	11168	97%	355	3%	12	0%
	De Marne	6375	88%	741	10%	117	2%
	Oldambt	27080	96%	1016	4%	122	0%
	Menterwolde	8644	96%	351	4%	20	0%
	Totaal	400949	93%	27506	6%	3017	1%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 3.7 Mate van geluidshinder door brommers/scooters naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door brommers/scooters, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	70984	56%	44219	35%	11857	9%
	35 - 49 jaar	64401	63%	29586	29%	8010	8%
	50 - 64 jaar	77634	69%	27502	25%	6956	6%
	65 - 74 jaar	23936	73%	6846	21%	1809	6%
	75-plus	45869	76%	10955	18%	3760	6%
	Totaal	282823	65%	119108	27%	32392	7%
Gemeente	Appingedam	5368	61%	2658	30%	809	9%
	Bedum	5535	74%	1694	23%	247	3%
	Bellingwedde	5551	83%	1011	15%	154	2%
	Ten Boer	3689	71%	1252	24%	237	5%
	Delfzijl	12604	68%	4848	26%	998	5%
	Groningen	83248	53%	55840	35%	18544	12%
	Grootegast	6187	72%	2168	25%	184	2%
	Haren	10134	73%	3233	23%	588	4%
	Hoogezand	15261	63%	6974	29%	1880	8%
	Leek	10017	73%	3245	24%	427	3%
	Loppersum	5953	81%	1248	17%	166	2%
	Marum	5662	76%	1615	22%	159	2%
	Stadskanaal	17004	71%	5809	24%	1047	4%
	Slochteren	8163	72%	2458	22%	684	6%
	Veendam	13784	69%	4497	23%	1578	8%
	Vlagtwedde	9299	79%	1987	17%	536	5%
	Winsum	7505	76%	1968	20%	342	3%
	Zuidhorn	10166	77%	2607	20%	376	3%
	Pekela	6097	68%	2378	26%	536	6%
	Eemsmond	8970	77%	2192	19%	425	4%
	De Marne	5862	79%	1281	17%	233	3%
	Oldambt	20359	72%	5916	21%	1873	7%
	Menterwolde	6403	71%	2230	25%	367	4%
	Totaal	282823	65%	119108	27%	32392	7%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 3.8 Mate van geluidshinder door buren naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geluidshinder door buren, in 3 categorieën					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	69807	55%	44965	35%	12738	10%
	35 - 49 jaar	69775	68%	25684	25%	7136	7%
	50 - 64 jaar	84604	75%	21650	19%	6836	6%
	65 - 74 jaar	27157	82%	4437	13%	1361	4%
	75-plus	54643	89%	4984	8%	1600	3%
	Totaal	305986	70%	101721	23%	29670	7%
Gemeente	Appingedam	6411	72%	2081	23%	386	4%
	Bedum	6070	81%	1101	15%	346	5%
	Bellingwedde	5358	79%	1148	17%	290	4%
	Ten Boer	4157	81%	870	17%	127	2%
	Delfzijl	13828	74%	3518	19%	1237	7%
	Groningen	92157	58%	51463	32%	15185	10%
	Grootegast	6623	78%	1676	20%	209	2%
	Haren	10669	76%	2602	19%	714	5%
	Hoogezand	18017	74%	5123	21%	1091	5%
	Leek	10678	77%	2694	19%	485	3%
	Loppersum	6013	81%	1030	14%	338	5%
	Marum	5946	80%	1184	16%	346	5%
	Stadskanaal	17762	74%	3988	17%	2317	10%
	Slochteren	9158	81%	1684	15%	423	4%
	Veendam	15174	75%	3861	19%	1109	6%
	Vlagtwedde	9664	81%	1831	15%	379	3%
	Winsum	7763	79%	1571	16%	448	5%
	Zuidhorn	10432	78%	2535	19%	335	3%
	Pekela	6733	74%	1677	18%	663	7%
	Eemsmond	9570	83%	1627	14%	400	3%
	De Marne	5730	77%	1163	16%	503	7%
	Oldambt	20941	73%	5757	20%	1979	7%
	Menterwolde	7131	79%	1538	17%	363	4%
	Totaal	305986	70%	101721	23%	29670	7%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Mate van geluidshinder naar leeftijd en gemeente

Tabel 3.8 Mate van geluidshinder naar leeftijd en gemeente, 2016

		Mate van geluidshinder					
		Niet hoorbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	37702	30%	63285	50%	26691	21%
	35 - 49 jaar	38801	37%	45985	44%	18753	18%
	50 - 64 jaar	51362	45%	43233	38%	19901	17%
	65 - 74 jaar	18074	54%	10976	33%	4632	14%
	75-plus	39687	62%	17063	27%	7490	12%
	Totaal	185626	42%	180542	41%	77466	17%
Gemeente	Appingedam	3568	40%	3758	42%	1706	19%
	Bedum	3760	50%	2724	36%	1109	15%
	Bellingwedde	3749	54%	2310	33%	844	12%
	Ten Boer	2643	51%	1895	36%	696	13%
	Delfzijl	8803	46%	7050	37%	3145	17%
	Groningen	49521	31%	74935	47%	35419	22%
	Grootegast	4356	50%	3360	39%	916	11%
	Haren	6043	43%	6026	42%	2133	15%
	Hoogezand	10682	43%	9624	39%	4448	18%
	Leek	7005	50%	5400	38%	1630	12%
	Loppersum	3947	53%	2753	37%	816	11%
	Marum	3822	50%	2989	39%	787	10%
	Stadskanaal	11837	48%	8742	35%	4062	16%
	Slochteren	5431	47%	3985	35%	2060	18%
	Veendam	10285	50%	7139	35%	3002	15%
	Vlagtwedde	6548	54%	4233	35%	1420	12%
	Winsum	5102	51%	3671	37%	1202	12%
	Zuidhorn	6637	49%	5334	40%	1448	11%
	Pekela	4556	49%	3325	35%	1489	16%
	Eemsmond	6115	52%	4227	36%	1437	12%
	De Marne	3746	50%	2644	35%	1148	15%
	Oldambt	13263	45%	10872	37%	5095	17%
	Menterwolde	4208	46%	3547	39%	1453	16%
	Totaal	185626	42%	180542	41%	77466	17%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Geurhinder per item naar leeftijd en gemeente

Tabel 4.1 Mate van geurhinder door wegverkeer naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geurhinder door wegverkeer, in 3 categorieën					
		Niet ruikbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	97853	77%	26227	21%	3209	3%
	35 - 49 jaar	79361	78%	20121	20%	2882	3%
	50 - 64 jaar	89644	80%	18009	16%	4862	4%
	65 - 74 jaar	26575	81%	5100	16%	1189	4%
	75-plus	52657	85%	6884	11%	2108	3%
	Totaal	346091	79%	76340	17%	14250	3%
Gemeente	Appingedam	6903	78%	1620	18%	339	4%
	Bedum	6105	82%	1131	15%	193	3%
	Bellingwedde	5585	83%	956	14%	176	3%
	Ten Boer	4176	81%	764	15%	232	4%
	Delfzijl	15810	85%	2253	12%	433	2%
	Groningen	121418	77%	31677	20%	5585	4%
	Grootegast	6656	78%	1546	18%	359	4%
	Haren	11128	80%	2466	18%	381	3%
	Hoogezand	20266	82%	3490	14%	853	3%
	Leek	11266	81%	2145	15%	494	4%
	Loppersum	6198	85%	941	13%	162	2%
	Marum	6393	85%	942	12%	203	3%
	Stadskanaal	19880	83%	3675	15%	425	2%
	Slochteren	8549	76%	2270	20%	441	4%
	Veendam	15492	78%	3676	18%	737	4%
	Vlagtwedde	9725	83%	1591	14%	408	3%
	Winsum	8297	85%	1311	13%	157	2%
	Zuidhorn	10849	82%	2023	15%	343	3%
	Pekela	7068	79%	1643	18%	263	3%
	Eemsmond	9129	79%	2094	18%	316	3%
	De Marne	5913	80%	1308	18%	165	2%
	Oldambt	21999	77%	5450	19%	1078	4%
	Menterwolde	7285	80%	1367	15%	505	6%
	Totaal	346091	79%	76340	17%	14250	3%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 4.2 Mate van geurhinder door houtkachel/allesbrander naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geurhinder door houtkachel/allesbrander, in 3 categorieën					
		Niet ruikbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	116112	91%	10304	8%	940	1%
	35 - 49 jaar	81437	80%	15804	15%	5152	5%
	50 - 64 jaar	87868	78%	17912	16%	6585	6%
	65 - 74 jaar	25522	78%	5286	16%	2014	6%
	75-plus	52018	85%	6716	11%	2212	4%
	Totaal	362957	83%	56023	13%	16903	4%
Gemeente	Appingedam	7361	84%	1100	13%	315	4%
	Bedum	5995	81%	1120	15%	264	4%
	Bellingwedde	5466	82%	833	12%	382	6%
	Ten Boer	4162	81%	732	14%	240	5%
	Delfzijl	15102	82%	2407	13%	985	5%
	Groningen	139455	88%	15253	10%	2972	2%
	Grootegast	6833	80%	1187	14%	501	6%
	Haren	11965	85%	1719	12%	352	3%
	Hoogezand	20593	84%	2972	12%	931	4%
	Leek	10984	79%	2203	16%	708	5%
	Loppersum	5566	76%	1244	17%	534	7%
	Marum	6059	80%	1161	15%	329	4%
	Stadskanaal	19061	79%	3556	15%	1580	7%
	Slochteren	8977	79%	1787	16%	531	5%
	Veendam	16645	83%	2635	13%	680	3%
	Vlagtwedde	9669	82%	1572	13%	568	5%
	Winsum	7876	80%	1423	15%	490	5%
	Zuidhorn	10587	81%	1780	14%	776	6%
	Pekela	6981	77%	1427	16%	647	7%
	Eemsmond	8822	77%	2073	18%	613	5%
	De Marne	5572	75%	1451	20%	370	5%
	Oldambt	22024	77%	5023	18%	1566	5%
	Menterwolde	7203	79%	1366	15%	570	6%
	Totaal	362957	83%	56023	13%	16903	4%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 4.3 Mate van geurhinder door landbouw/veeteelt naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geurhinder door landbouw/veeteelt, in 3 categorieën					
		Niet ruikbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	116132	91%	10322	8%	854	1%
	35 - 49 jaar	91305	89%	9908	10%	1281	1%
	50 - 64 jaar	98688	88%	10757	10%	2174	2%
	65 - 74 jaar	28795	89%	3146	10%	595	2%
	75-plus	56167	93%	3690	6%	818	1%
	Totaal	391087	90%	37824	9%	5723	1%
Gemeente	Appingedam	7715	88%	880	10%	149	2%
	Bedum	6161	83%	1130	15%	128	2%
	Bellingwedde	5365	80%	1128	17%	197	3%
	Ten Boer	4126	80%	862	17%	149	3%
	Delfzijl	16471	90%	1708	9%	167	1%
	Groningen	152268	97%	4796	3%	417	0%
	Grootegast	7125	83%	1203	14%	248	3%
	Haren	13172	94%	674	5%	151	1%
	Hoogezand	22599	93%	1682	7%	35	0%
	Leek	12644	91%	1063	8%	113	1%
	Loppersum	5684	78%	1400	19%	231	3%
	Marum	6359	85%	1035	14%	110	1%
	Stadskanaal	21348	89%	2570	11%	166	1%
	Slochteren	9385	84%	1661	15%	176	2%
	Veendam	18551	93%	1211	6%	249	1%
	Vlagtwedde	9607	81%	1757	15%	426	4%
	Winsum	7678	79%	1889	19%	207	2%
	Zuidhorn	10781	82%	1918	15%	496	4%
	Pekela	7828	87%	981	11%	138	2%
	Eemsmond	8629	75%	2503	22%	426	4%
	De Marne	5688	77%	1422	19%	312	4%
	Oldambt	24375	87%	3069	11%	704	3%
	Menterwolde	7530	82%	1283	14%	330	4%
	Totaal	391087	90%	37824	9%	5723	1%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 4.4 Mate van geurhinder door bedrijven/industrie naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren geurhinder door bedrijven/industrie, in 3 categorieën					
		Niet ruikbaar of geen of weinig hinder (score 0-2))		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	115678	91%	10490	8%	1104	1%
	35 - 49 jaar	92882	91%	8008	8%	1093	1%
	50 - 64 jaar	102994	92%	7495	7%	1540	1%
	65 - 74 jaar	30624	94%	1619	5%	251	1%
	75-plus	58204	96%	1834	3%	490	1%
	Totaal	400382	92%	29447	7%	4477	1%
Gemeente	Appingedam	7967	90%	750	8%	118	1%
	Bedum	6956	94%	367	5%	71	1%
	Bellingwedde	6339	95%	233	3%	94	1%
	Ten Boer	4888	95%	184	4%	57	1%
	Delfzijl	14256	77%	3402	18%	778	4%
	Groningen	142559	90%	13347	8%	1831	1%
	Grootegast	8002	94%	459	5%	27	0%
	Haren	13497	97%	418	3%	47	0%
	Hoogezand	22699	93%	1529	6%	174	1%
	Leek	12976	94%	734	5%	87	1%
	Loppersum	6892	95%	300	4%	53	1%
	Marum	7083	95%	319	4%	60	1%
	Stadskanaal	22923	96%	749	3%	165	1%
	Slochteren	10691	95%	525	5%	21	0%
	Veendam	18836	95%	890	4%	90	0%
	Vlagtwedde	11031	94%	688	6%	75	1%
	Winsum	9268	95%	387	4%	86	1%
	Zuidhorn	12333	94%	742	6%	98	1%
	Pekela	8444	95%	398	4%	53	1%
	Eemsmond	10504	92%	746	7%	184	2%
	De Marne	6971	95%	274	4%	78	1%
	Oldambt	26694	94%	1545	5%	200	1%
	Menterwolde	8572	95%	463	5%	29	0%
	Totaal	400382	92%	29447	7%	4477	1%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Mate van geurhinder naar leeftijd en gemeente

Tabel 4.5 Mate van geurhinder naar leeftijd en gemeente, 2016

		Mate van geurhinder					
		Niet ruikbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	82026	64%	40285	32%	5441	4%
	35 - 49 jaar	61648	60%	32175	31%	8988	9%
	50 - 64 jaar	68646	61%	32501	29%	12190	11%
	65 - 74 jaar	20657	61%	9608	29%	3342	10%
	75-plus	45746	72%	12913	20%	4628	7%
	Totaal	278723	63%	127483	29%	34589	8%
Gemeente	Appingedam	5488	61%	2712	30%	753	8%
	Bedum	4738	63%	2177	29%	575	8%
	Bellingwedde	4323	64%	1803	27%	675	10%
	Ten Boer	3065	59%	1520	29%	604	12%
	Delfzijl	10714	57%	6175	33%	1775	10%
	Groningen	102958	65%	46649	29%	9429	6%
	Grootegast	5227	60%	2545	29%	896	10%
	Haren	9575	68%	3655	26%	874	6%
	Hoogezand	17161	69%	5848	24%	1850	7%
	Leek	9085	65%	3834	27%	1087	8%
	Loppersum	4286	58%	2303	31%	840	11%
	Marum	4749	62%	2333	31%	529	7%
	Stadskanaal	16316	67%	5968	24%	2165	9%
	Slochteren	6815	60%	3589	31%	1017	9%
	Veendam	13114	65%	5611	28%	1486	7%
	Vlagtwedde	7865	66%	2901	24%	1171	10%
	Winsum	6007	61%	3196	32%	675	7%
	Zuidhorn	8214	62%	3744	28%	1365	10%
	Pekela	5646	61%	2708	29%	914	10%
	Eemsmond	6440	55%	4073	35%	1172	10%
	De Marne	4141	55%	2564	34%	790	11%
	Oldambt	17185	59%	8988	31%	2870	10%
	Menterwolde	5611	60%	2587	28%	1077	12%
Totaal	278723	63%	127483	29%	34589	8%	

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 5.1 Mate van hinder door laag frequent geluid naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren hinder door laag frequent geluid, in 3 categorieën					
		Niet merkbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	113171	89%	12720	10%	1431	1%
	35 - 49 jaar	92033	90%	7660	8%	2246	2%
	50 - 64 jaar	102115	92%	6684	6%	1705	2%
	65 - 74 jaar	30288	94%	1559	5%	252	1%
	75-plus	56609	96%	1986	3%	617	1%
	Totaal	394216	91%	30609	7%	6251	1%
Gemeente	Appingedam	7632	91%	582	7%	179	2%
	Bedum	6817	93%	364	5%	135	2%
	Bellingwedde	6391	95%	308	5%	54	1%
	Ten Boer	4680	94%	264	5%	21	0%
	Delfzijl	16396	91%	1391	8%	211	1%
	Groningen	137600	88%	15805	10%	3410	2%
	Grootegast	8140	95%	302	4%	122	1%
	Haren	12777	92%	1010	7%	91	1%
	Hoogezand	22233	93%	1648	7%	149	1%
	Leek	13036	95%	613	4%	120	1%
	Loppersum	6770	96%	260	4%	37	1%
	Marum	7158	95%	347	5%	51	1%
	Stadskanaal	22469	94%	1236	5%	276	1%
	Slochteren	10057	93%	610	6%	122	1%
	Veendam	18527	94%	932	5%	259	1%
	Vlagtwedde	11233	96%	424	4%	26	0%
	Winsum	8797	93%	544	6%	134	1%
	Zuidhorn	12022	91%	927	7%	213	2%
	Pekela	8666	97%	243	3%	43	0%
	Eemsmond	10521	94%	586	5%	92	1%
	De Marne	6878	94%	363	5%	76	1%
	Oldambt	27173	94%	1343	5%	270	1%
	Menterwolde	8245	93%	507	6%	159	2%
	Totaal	394216	91%	30609	7%	6251	1%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 5.2 Mate van hinder door aardbevingen naar leeftijd en gemeente, 2016

		Ervaren hinder door aardbevingen, in 3 categorieën					
		Niet merkbaar of geen of weinig hinder (score 0-2)		Matige hinder (score 3-7)		Ernstige hinder (score 8-10)	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	108299	85%	15955	13%	3022	2%
	35 - 49 jaar	77098	76%	18927	19%	5931	6%
	50 - 64 jaar	86246	78%	18354	17%	6193	6%
	65 - 74 jaar	25576	78%	5082	16%	1975	6%
	75-plus	50143	84%	6945	12%	2490	4%
	Totaal	347363	80%	65263	15%	19611	5%
Gemeente	Appingedam	3996	46%	3195	37%	1482	17%
	Bedum	3673	50%	2899	39%	799	11%
	Bellingwedde	6535	98%	144	2%	15	0%
	Ten Boer	1843	36%	2395	46%	923	18%
	Delfzijl	9773	54%	6438	35%	2020	11%
	Groningen	138131	88%	16772	11%	1569	1%
	Grootegast	8433	99%	104	1%	22	0%
	Haren	13093	94%	724	5%	71	1%
	Hoogezand	12811	53%	8437	35%	2896	12%
	Leek	13659	100%	21	0%	36	0%
	Loppersum	2346	33%	2851	40%	2014	28%
	Marum	7409	99%	71	1%	0	0%
	Stadskanaal	23804	100%	36	0%	0	0%
	Slochteren	3310	29%	5102	45%	2848	25%
	Veendam	18200	93%	1251	6%	149	1%
	Vlagtwedde	11483	98%	180	2%	0	0%
	Winsum	5910	61%	3073	32%	730	8%
	Zuidhorn	11996	92%	982	8%	114	1%
	Pekela	8694	97%	237	3%	10	0%
	Eemsmond	5166	45%	4377	38%	1965	17%
	De Marne	5259	72%	1795	24%	300	4%
	Oldambt	25991	91%	1786	6%	765	3%
	Menterwolde	5847	64%	2393	26%	885	10%
	Totaal	347363	80%	65263	15%	19611	5%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tevredenheid woonomgeving (en verhuishwensen) naar leeftijd en gemeente

Tabel 6.1 Tevredenheid over woonomgeving naar leeftijd en gemeente, 2016

		Tevredenheid over de woonomgeving, rapportcijfer (1-10)	
		n	gemiddelde
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	127226	7,6
	35 - 49 jaar	100513	7,8
	50 - 64 jaar	110398	7,9
	65 - 74 jaar	33030	8,3
	75-plus	62651	8,3
	Totaal	433817	7,9
Gemeente	Appingedam	8697	7,8
	Bedum	7398	8,1
	Bellingwedde	6803	8,2
	Ten Boer	5122	8,0
	Delfzijl	18528	7,6
	Groningen	157037	7,7
	Groote gast	8450	8,2
	Haren	13742	8,4
	Hoogezand	24648	7,9
	Leek	13641	8,2
	Loppersum	7329	7,9
	Marum	7442	8,1
	Stadskanaal	23743	7,7
	Slochteren	11155	8,1
	Veendam	19931	7,9
	Vlagtwedde	11880	8,2
	Winsum	9653	8,1
	Zuidhorn	13129	8,2
	Pekela	9028	7,9
	Eemsmond	11473	7,9
	De Marne	7385	8,0
	Oldambt	28701	7,8
	Menterwolde	8903	8,0
	Totaal	433817	7,9

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 6.2 Ontwikkeling van de eigen woonbuurt naar leeftijd en gemeente, 2016

		Is de buurt vooruit of achteruit gegaan?					
		Vooruit gegaan		Gelijk gebleven		Achteruit gegaan	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	24368	19%	90489	71%	13151	10%
	35 - 49 jaar	14470	14%	74383	72%	14869	14%
	50 - 64 jaar	9934	9%	87377	76%	18226	16%
	65 - 74 jaar	2609	8%	25874	76%	5708	17%
	75-plus	3590	5%	52599	79%	10451	16%
	Totaal	54971	12%	330722	74%	62405	14%
Gemeente	Appingedam	837	9%	6432	71%	1832	20%
	Bedum	784	10%	6117	80%	761	10%
	Bellingwedde	678	10%	5323	76%	995	14%
	Ten Boer	331	6%	4262	80%	705	13%
	Delfzijl	788	4%	13853	72%	4506	24%
	Groningen	27938	17%	114205	71%	18252	11%
	Grootegast	1010	11%	7172	81%	665	8%
	Haren	1649	12%	11769	82%	891	6%
	Hoogezand	1799	7%	18920	74%	4800	19%
	Leek	1857	13%	11336	79%	1079	8%
	Loppersum	783	10%	5408	71%	1382	18%
	Marum	945	12%	6055	78%	714	9%
	Stadskanaal	2468	10%	18243	73%	4250	17%
	Slochteren	1536	13%	8683	74%	1525	13%
	Veendam	1554	8%	15705	76%	3389	16%
	Vlagtwedde	1325	11%	9284	75%	1752	14%
	Winsum	1134	11%	7980	80%	819	8%
	Zuidhorn	1669	12%	10757	79%	1136	8%
	Pekela	670	7%	7177	76%	1624	17%
	Eemsmond	1030	9%	8659	73%	2163	18%
	De Marne	700	9%	5224	67%	1817	23%
	Oldambt	2886	10%	20914	71%	5852	20%
	Menterwolde	601	6%	7242	78%	1496	16%
	Totaal	54971	12%	330722	74%	62405	14%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

Tabel 6.3 Verhuiswensen in de komende jaren naar leeftijd en gemeente, 2016

		Wilt u de komende jaren verhuizen?					
		Ja		Nee		misschien	
		n	rij %	n	rij %	n	rij %
Leeftijd in 5 cat	19 - 34 jaar	58497	46%	29167	23%	40694	32%
	35 - 49 jaar	18055	17%	53628	52%	31884	31%
	50 - 64 jaar	13865	12%	65528	57%	35668	31%
	65 - 74 jaar	3046	9%	20537	60%	10399	31%
	75-plus	5095	8%	44223	66%	17432	26%
	Totaal	98558	22%	213083	48%	136077	30%
Gemeente	Appingedam	1714	19%	4631	51%	2676	30%
	Bedum	1257	16%	4228	55%	2194	29%
	Bellingwedde	846	12%	4380	63%	1777	25%
	Ten Boer	864	16%	3016	57%	1386	26%
	Delfzijl	3726	19%	8997	47%	6392	33%
	Groningen	52714	33%	56082	35%	51602	32%
	Grootegast	1442	16%	4804	54%	2584	29%
	Haren	1998	14%	8324	59%	3868	27%
	Hoogezand	4119	16%	14010	55%	7282	29%
	Leek	2184	15%	8001	56%	4090	29%
	Loppersum	1376	18%	4178	55%	1995	26%
	Marum	1181	15%	4248	55%	2304	30%
	Stadskanaal	3934	16%	13783	55%	7223	29%
	Slochteren	1482	13%	6830	58%	3374	29%
	Veendam	3653	18%	10848	53%	6152	30%
	Vlagtwedde	1412	11%	7632	62%	3354	27%
	Winsum	1316	13%	5744	58%	2899	29%
	Zuidhorn	2323	17%	7105	52%	4117	30%
	Pekela	1757	19%	5122	54%	2578	27%
	Eemsmond	1903	16%	6216	53%	3682	31%
	De Marne	1131	15%	4280	55%	2347	30%
	Oldambt	4787	16%	15571	52%	9379	32%
	Menterwolde	1441	15%	5054	54%	2823	30%
	Totaal	98558	22%	213083	48%	136077	30%

Bron: GGD Gezondheidsmonitor, 2016

In de Wet publieke gezondheid staat dat het college van burgemeester en wethouders van een gemeente inzicht moet verwerven in de gezondheidssituatie van de bevolking. GGD Groningen voert deze taak namens de Groninger gemeenten uit, door elke vier jaar op landelijk gelijkvormige wijze gegevens over de gezondheidssituatie te verzamelen en te analyseren.

Hanzeplein 120
Postbus 584
9700 AN Groningen
ggd.groningen.nl

T 06-27064638, 06-52565168 of 06-11531667

E jan.broer@ggd.groningen.nl,
jeroen.kuiper@ggd.groningen.nl of
danielle.van.de.kamp@ggd.groningen.nl